

SOVIETAI ĮVEDĖ PRIVERSTINAS VEDYBAS BALTIJOS KRAŠTUOSE

Dėl Ko Sovietų Maršalai Dabar Siunčiami į Berlyną?

RASO VYT. ARONAS

„Kaip galima nuimti nuo Berlyno blokadą, jei toks visai neegzistuoja? Tai tėra tik išmislas anglių, amerikiečių ir prancūzų imperialistų, kurie per trejus metus iš Berlyno padarė šnipų lizdą, atnešdami gyventojams chaosą, bedarbę ir nerimą, dabar stengiasi nukreipti dėmesį nuo to nusikaltimo, kurį ruošiasi padaryti: padalinti Vokietiją.“

Tokiais žodžiais sovietų zonoje leidžiamas vokiečių laikraštis „Taegliche Rundschau“ aiškina savo skaitytojams Berlyno padėtį, ir Kremliaus atsakymą į sąjungininkų notą, nes šis vokiškas laikraštukas nerado tokių dalykų be Kremliaus žinios.

Per Maskvos radiją buvo perskaitytas raštas angliškai ir rusiškai, kuriame kritikavo sąjungininkų veiksmus ir pareiškta, kad dalykai labai lengvai susitvarkytų, jei sąjungininkai susitarę dėl keturių punktų, būtent:

1. Sutiktų įsteigti centrinę Vokietijos vyriausybę po „keturių“ kontrolę;

2. Pasirašytų taikos sutartį su šia vyriausybe;

3. Atitrauktų okupacinę kariuomenę iš visos Vokietijos teritorijos;

4. Įvestų nuolatinį stebėjimą, kad Vokietija iš naujo neapsiginkluotų ir Ruhr'o produkcija nebūtų panaudota karo reikalams.

Rusai užsimeina iš naujo apie „keturių“ konferenciją, bet užmiršta, kad jie patys visad susabotavo, taip kaip dabar ruošiasi susabotuoti Dunojaus konferenciją, kuri turės įvykti šio mėnesio 30 dieną.

Žukovas Berlyne?

Tikrumoje Berlyne niekas nepasikeitė. Sovietai blokadą kiek nesušvelnino, priešingai įvedė dar keletą pagraižtinių. Sąjungininkai iš savo pusės tebetęsia maisto pristatymą lėktuvais, didindami jų skaičių pagerinti berlyniečių gyvenimą. Kartu yra stiprinama okupacinė kariuomenė, nes sovietų laikysena yra provokuojanti. Visas dešinysis Elbės krantas sovietų pusėje yra fortifikuojamas ir jaučiamas didelis kariškių judėjimas.

Maršalas Sokolovskis neseniai sugrįžo į Berlyną iš Maskvos, kur išbuvo net penkias dienas, lydymas kažkokio sovietų maršalo, kurio pavardė dar kol kas laikoma paslapy. Atrodė, kad Kremlius buvo atsuntęs į Berlyną Sokolovskio įpėdinį, bet šis pasilieka poste.

Pažymėtinas taip pat yra buvimas Berlyne sovietų Rusijos krašto apsaugos ministro Bulganino, centrinės Europos reikalais specialus maršalo Talbukino ir senio maršalo Budienino. Nepatvirtintomis dar žinomis Berlyne taip pat randasi maršalas Žukovas.

Ką veikia Berlyne visi šie sovietų maršalai?

Bet nežiūrint į visas aliar muojančias žinias, atrodo, rusai dar nėra pasiruošę karui ir, kaip vienas prancūzų žurnalistas, sugrįžęs iš sovietų zonos, pasakoja, ten neatrodo, kad rusai imtųsi kokių didelių apsaugos priemonių. Rusai įsitikinę, kad sąjungininkai paskutinę minutę sutiks su kompromisu, kaip buvo padaryta 1938 metais Miunchene.

Baltijos Kraštuose Įvedė Priverčiamas Vedybas

Neseniai vakarų Europą pasiekė iš Rusijos žinia, kad sovietų vyriausybė Baltijos kraštuose paskelbė dekretą, kuriuo visos ištektėjusios moterys, kurių vyrai pabėgo į užsienį ir iki šiai dienai nesugrįžo, skaitomos oficialiai perskirtomis ir turinčios per penkiolika dienų susirasti naują vyrą ir ištektėti.

Latvijoje moterys gavo „išimti“, kad būsimus vyrus galinčios pačios pasirinkti, tad kai kurios latvės daro „baltas vedybas“, susirasdamos vyrus giminių ar draugų tarpe, bet Lietuvos ir Estijos moterims neleidžiama pasirinkti vyrus ir turi ištektėti už tokio, koks jai yra pristatomas. Daugelis moterų, kaip rašo didelis prancūzų dienraštis „France Soir“, bėga į miškus, arba žudosi, kad tik nepasidavus šiai bauriai vergiškai prekybai.

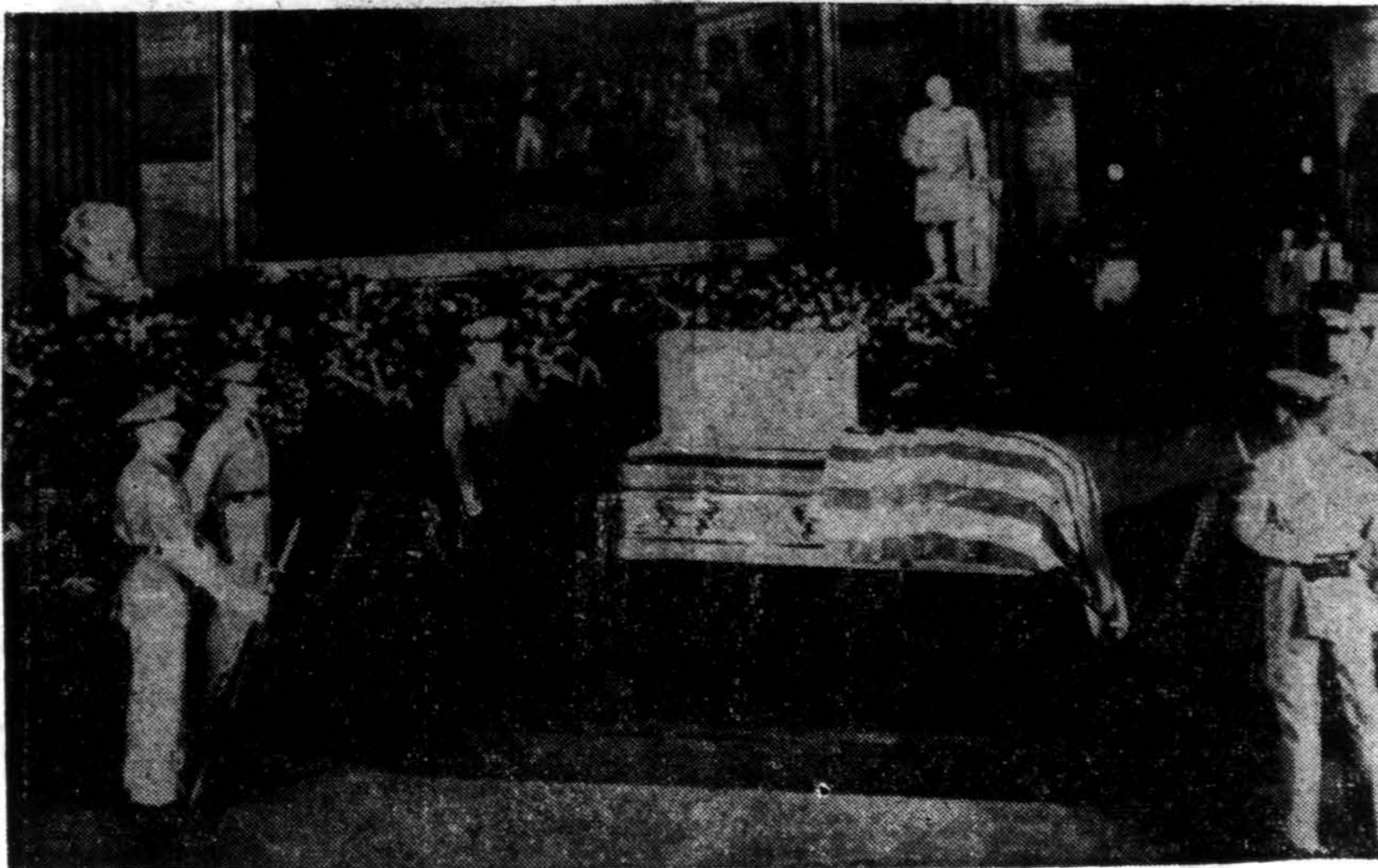
Skaitant šią žinutę darosi gaila tų nekaltų moterų, kurios pasilikusios Lietuvoje, Latvijoje ar Estijoje turi pasiduoti sovietų gyvuliškam dekretui, kokio civilizuotas pasaulis niekad nebuvo girdėjęs. Stalinas visai nebevertina žmogiškos esybės. Moteris jam kaip galvijai, kurią galima sukergti su tuo kas jam patinka. Reikia manyti, kad žmonija protestuos prieš tokį Stalino veiksmą.

Malajaus Sukilėliai

Kovojo Prieš Policiją

KAULA LUMPUR, Malajus, liepos 19. — Komunistai sukilėliai šiandien užmušė keturis Malajaus policininkus ir sužeidė kiniečių detektyvą užpuolime 30 mylių pietryčiuose nuo šios Malajaus Federacijos sostinės. Oficialus raportas sakė, Gaumasang provincijos policija „priešinosi iki išbaigė amuniciją.“

PERSHING PAŠARVOTAS SOSTINĖJE

Generolo John J. Pershing palaikai iškilmingai pašarvoti sostinėje Washington, D.C., po to, kai buvo atvežti iš Walter Reed ligoninės. Karstas guli ant istorinės katalokos, ant kurios Prez. Abraham Linkolno ir Nežinomojo Kareivio palaikai gulėjo.

Sako, Čekų Generolas Pabėgo U. S. Zonon

NEW YORKAS, liepos 19. — New Yorko Times korespondentas Hanson W. Baldwin šiandien rašė, sužinojęs, jog vyriausias Čekoslovakijos kariuomenės karininkas gen. Antonin Bohumil Masal pabėgęs iš Čekoslovakijos su savo šeima į U. S. zoną Vokietijoje. Jei tai būtų tiesa, tai būtų svarbi žinia, nes gen. Masal gali žinoti daug smulkmenų, kuriomis U. S. žvalgyba interesuojasi.

Times pridūrė, jog jo pabėgimas, kartu su kitų aukštų čekų pabėgimu iš Čekoslovakijos po to, kai komunistai užvaldė kraštą, yra Washingtono priimtas kaip įtikinantis įrodymas žmonių nepasitenkinimo komunistiniu režimu.

Trumanas Paruošia Kainų Kontrolės Bilij

WASHINGTON, liepos 19. — Prez. Trumanas pirmadienį pateiks naujai susirinkusiam kongresui administracijos paruoštą bilij liečiantį kylančių kainų su laikymą ir kontroliavimą.

Prezidento sekr. Charles G. Ross sakė, Prezidentas dirba ant biliaus apimančio beveik visą 10 punktų anti-inflacijos programą, kurią jis praeitą rudenį rekomendavo kongresui. Anot Ross, „Bus konkretus bilius aukštų kainų reikalui.“

Apsimoka Skelbtis 'Drauge'

VĒLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

— Alijantų lakūnai raportuoja, kad rusų priešlėktuvinės patrankos iškeltos aukštyn Berlyne, ir kad visur matosi, jog rusai yra pilnai pasiruošę karo iškilimui.

— Raportuota, jog amerikiečiai tebesvarsto pasiuntimą ginkluoto konvojais prieš rusų blokadą Berlyne.

— Washingtone pranešta, kad Amerika „atsaldo“ 53 milijonus dolerių Jugoslavijos aukso Amerikoje, o Jugoslavija sutinka sumokėti 17 mil. dolerių sąskaitą Amerikai.

— Atrodo, Prancūzijos valdžia gali greitai laiku kristi. Socialistai nariai vakar atsistatydino po karštų debatų dėl Prancūzijos karinio biudžeto sumažinimo.

— Italijos komunistų vadas Togliatti eina geryn.

— Kariuomenių generolas John J. Pershing buvo vakar palaidotas Arlington National kapinėse.

— Iš Japonijos raportuota, kad japonų komunistų viršininkas buvo vakar sužėstas granatos išsprogime.

— Portugalijos valdžia Azorų salose vakar sulaukė U.S. B-17 lėktuvą ir jo įgulą, atskridusius iš Kanados.

Didelė Komunistų Ofensyva Kinijoje

NANKING, liepos 19. — Komunistų jėgos šiandien pradėjo dėti dideles pastangas nuversti marš. Yen Hsi-Shan, Shansi provincijos gubernatorių. Valdžios šaltiniai sakė, komunistų jėgos pradėjo pulsti į sostinę, Taiyuan, su daugiau negu 150,000 karių.

Valdžios sluoksniai sakė, Taiyuan veikiausiai bus komunistų užimtas. Atrodo, komunistų gen. Ho Lung vadovauja raudonųjų strategijai.

Kinijos valdžia raportavo kitus pralaimėjimus bei vieno laimėjimą kituose frontuose. Laimėjimas, anot Nankingo karinių šaltinių, įvyko Yunchenge, vakarų Shantungo provincijoje.

Stiprios komunistų jėgos užėmė tris miestus saugojančius geležinkelį einantį pietus nuo Peiping.

Amerika Nutraukė Derybas su Egiptu

KAIRO, liepos 19. — Egipto užsienių ministerijos šaltinis šiandien sakė, kad Egipto prekybų derybos su Amerika ir Anglija buvo tų dvių valstybių atstovų nutrauktos. Anot informantų, „tikslas abiejuose atsitikimuose galėjo būti spaudimas į Egiptą ryšium su Palestinos klausimu.“

Amerikos pasitarimai su Egiptu lietė padidinti Amerikos kvotos Egipto medvilnei.

UN Paliubos Nutildė Patrankas Palestinoje

KAIRO, liepos 19. — Jungtinių Tautų grasinimas pavartoti jėgą nutildė patrankas Palestinoje šiandien. Arabų valstybės prisidėjo prie Izraelio įsakymo sustoti kariavus visuose frontuose.

Pranešdami apie priėmimą UNos įsakymo praveisti paliubas Palestinoje, arabai statė tris sąlygas naujoms paliuboms: 1) žydu imigracija turi būti visiškai sustabdyta paliubų metu; 2) Palestinos arabai bėgliai turi būti leisti grįžti į savo namus; 3) aiškus laiko apibrėžiamas turi būti nustatytas paliuboms, kurioms neturi būti nustatytos neišiam laikotarpiai.

Žydc: Sako, Sirija, Irakas Laužo Paliubas

KAIRO, liepos 19. — Izraelis šiandien teigė, jog Sirijos ir Irako kariai vykdo ofensyvos veiksmus šiaurės Palestinoje, nežiūrint Jungtinių Tautų pravestų paliubų. Haifos raportas citavo oficialų Izraelio raportą sakantį, kad Sirijos kariai užpuolė žydų Eingeb, Sussita ir Sha'ar Hagolan kaimus, pietuose nuo Galilėjos jūros.

Kitur Palestinoje, anot raportu, patrankos matomai dėl paliubų tylėjo.

Užgyrė Streiką Ford Fabrikuose

DETROIT, liepos 19. — Paskutinė barjera Ford Motor Co. darbininkų streikai buvo prašalinta šiandien, kuomet CIO automobilių darbininkų unijos egzekutyvė taryba užgyrė streiką. Dieną sustreikavimui dar nenustatyta.

Pulk. McCormick Nuvyko į Londoną

LONDONAS, liepos 19. — Pulk. Robert R. McCormick, Chicago Tribune leidėjas, su žmona vakar pasiekė Londoną lėktuvu iš Dublino.

TRUMANAS TARIASI DEL BERLYNO KRIZĖS SU KARINIAIS PATARĖJAIŠ

Vakarų Europoje Prasadėjo Slapti Pasitarimai Krizės Reikalui

WASHINGTON, liepos 19. — Berlyno blokadavimui verčiant vakarų alijantus ieškoti naujo veikimo programos, Prez. Trumanas šiandien sušaukė vyriausios kariuomenės ir diplomatinės šefus į Baltuosius Rūmus pasitarimui. Tarpe dalyvavusių konferencijoje buvo kariuomenės pusekretorius William H. Draper Jr., kuris ką tik grįžo iš pavojaus srities pagal „geležinę uždangą“ Europoje.

Kariuomenės sekr. Royall ir valstybės pusekr. Lovett taip pat dalyvavo posėdy vidurdienio suėjime, kuris įvyko tuoj po Prezidento savaitinio užsienių reikalų pasitarimo su valstybės sekr. Marshallu.

Slaptas Pasitarimas Dėl Krizės Berlyne

HAGA, Olandija, liepos 19. — Penkių Vakarų Europos valstybių užsienių ministrai susijungė kaip Vakarų Europos Sąjunga, šiandien sušaukė specialų slaptą posėdį pirmadienį, kad aptarti krizę Berlyne. Anglijos, Prancūzijos, Belgijos, Liuksemburgo ir Olandijos ministrai, pradėdami dviejų dienų konferenciją čia, nutarė laikyti antrąjį posėdį su tik po vienu patarėju.

Pirmasis posėdis buvo pavestas ekonominiams ir finansiniams reikalams. Ministrai atsisakė oficialiai patvirtinti, kad krizė Vokietijoje yra jų antrojo posėdžio aptarimo dalykas, bet britų ir kitų valdininkai patvirtino, kad tas reikalas randasi dierotvarkėje.

Alijantai Gali Pavartoti Jėgą

BERLYNAS, liepos 19. — Vakarų kariniai gubernatoriai šiandien suėjo pasitarti dėl sekančio žingsnio mėnesio senumo Berlyno krizės reikalui. Spėta, kad Amerika, Anglija ir Prancūzija gal galvoja apie stipresnius žygius išbandymui rusų užstatytos blokados.

Informantai raportavo, kad Vakarų Alijantai gal planuoja naujas ir aštresnias notas Rusijai, kurios, netaip kaip pirmos, kurias Rusija atmetė, gali suminėti pagrasinimus sankcijomis jei blokada nebus nuimta nustatytu laiku. Tokios sankcijos galėtų būti: uždarymas britų ir amerikiečių valdomų vandens kelių rusų laivams kitose pasaulio dalyse, arba „užšaldymas“ Rusijos laivų tolimuose uostuose dėl „techniškų kliūčių“ — tą pačią priežastį, kurią rusai davė uždarymui vienintelės geležinkelio linijos iš vakarų Vokietijos į Berlyną.

Uždaro Komunistus

SAN JOSE, Kosta Rika, liepos 19. — Valdžia šiandien uždarė Vanguardia populistų partiją Kosta Rikoje, teigiant, kad ji yra komunistinė.

Sovietai Pasiuntė Rokossovskį Berlynan

PARYŽIUS, liepos 19. — Laikraštis France Soir šiandien raportavo, kad marš. Konstantin K. Rokossovskis, atsizymėjęs Stalingrado kovose laimėtojas, atvyko į Berlyną. Laikraštis taip pat raportavo, jog marš. Sokolovskis bus atleidžiamas iš savo pareigų kaip sovietų komandierius Berlyne.

Vokietijoje Didėja Opozicija Komunistams

BERLYNAS, liepos 19. — Yra ženklų, jog sukilimas prieš komunizmą rusų okupacijos zonoje Vokietijoje žymiai didėja — net tiek, kad rusai gali uždrausti praveisti rinkimus numatytus šiam rudenii.

Opozicija yra didžiausia savivaldose. Atrodo, rusai dėl to planuoja atidėti savivaldybių rinkimus, kad neleidus sovietų remiamai socialistų vienybės partijai būti smarkiai supliktai.

Sovietai Atidėjo Aviacijos Paradą

MASKVA, liepos 19. — Didžiulė aviacijos parada, kuri turėjo įvykti vakar, buvo atšaukta tik vieną valandą pirm numatyto laiko dėl blogo oro sąlygų. Pasakėta, ji įvyks ateinantį sekmadienį.

Akcijų Kainos Krito New Yorko Biržoje

NEW YORKAS, liepos 19. — Didelis profesionalų pardavimas šiandien pradėjo didelę akcijų pardavimo bangą ir jų kainos pasiekė dviejų mėnesių žemiausią laipsnį. Vyriausios akcijos krito nuo \$1 iki \$9, o vienos žibalo bendrovės net po \$19 už akciją.

KALENDORIUS

Liepos 20d.: Šv. Jeronimas ir Šv. Česlovas; senovės: Anis ir Tautgimė.

Liepos 21d.: Šv. Prakseda; senovės: Rimvydas.

ORAS
Šilčiau, ryte gali būti lietaus. Saulė teka 5:33; leidžiasi 8:21.

Pavojinga Padėtis Tolimuose Rytuose

Rašo DR. J. PRUNSKIS

Parblokštas milžinas

Kinija buvo pirmoji, kuri pradėjo grumtis su totalitariniais kraštais, su agrarioriais, jau 1937 metais. Per dvyliką metų nuolatino karo varginamas, tāsai didysis Kinijos milžinas dabar guli parblokštas, ir jį ima mėsinėti raudonieji. Komunistai nori pasistumti žemiau Jangcės upės, užimti Hunan'o ir Kwantungo provincijas, ir tada raudonieji kinai susijungtų su Viet Nam'o komunistais Indo-Kinijoje bei su raudonaisiais Burmoje. Didysis Azijos kontinentas būtų jų perkirstas, išvartas kylaš per patį vidurį, nuo šiaurės Ledinuočio iki Indijos vandenyno, beliktų tikta baigti Aziją sudoroti.

Daugelis net ir įtakingi žmonių bando pasiguosti, kad Kinijos komunistai nėra tikri komunistai, kad tai tik taip pažangūs, socialinių reformų ištroškę žmonės. Tai didelė klaida, kurią atskleidžia Fred Utley savo naujoje knygoje "Last Chance in China" (išleido The Bobbs-Merrill Co., New York). Ji pati, būdama britų komunistų partijos narė, prieš eilę metų lankėsi Kinijoje ir gerai pažino tenai suorganizuotą raudonųjų veikimą.

Pagyvenusi Rusijoje ir pamačiusi, koks tenai teroras, ji metė komunizmą ir po šio karo buvo nuvykusi į Kiniją, tad tą šalį labai gerai pažįsta, išvažinėjusi pirmą kaip raudonųjų atstovė, dabar kaip korespondentė.

Kominterno šaka Kinijoje Ji griežtai tvirtina, kad Kinijos komunistai yra tik kominterno šaka, kuri laikosi tų pačių metodų, kaip Rusijos ar kitų kraštų komunistai. Komunistų valdomoje Kinijos dalyje "kiekvienas, kurs pasipriešina komunistams, yra apšaukiamas nedemokratu ar fašistu ir netenka savo laisvės ar galvos" (p. 155).

Kinijos komunistai, kaip ir bet kurio kito krašto komunistai savo kelią kreipia pagal Maskvos žvaigždę, — rašo buvusioji komunistė Utley (p. 163). Jeigu Kinijos komunistai skelbiasi esą demokratai ir vargingųjų gynėjai, tai tik tam, kad apdumt akis, panaudodami jau Hitlerio ir kitų išbandytus apgaulės metodus (p. 169).

Marshallo žodžiais betariant, Kinijos komunistai "nesvyruoja savo tikslo siekdami panaudoti kraštutiniausias priemones, kaip pavyzdžiui, naikinimą susisiekimo, kad pakirtų Kinijos ūkinį pajėgumą ir sudarius sąlygas, kurios palengvintų vyriausybės nuvertimą ar susibankrutimą; kad tas surišta su tiesioginiu laudies kentėjimu ir vargu, komunistai nepaiso" (p. 175).

Ką ji patyrė Maskvoje

Kinijos komunistų liniją Utley žino iš pirmųjų šaltinių. Štai ką ji pati pasakojasi: — Iki 1936 metų vasaros dirbusi Pasaulio Ūkio ir Politikos Institute, Ramiojo

Vandenyno skyriuje Maskvoje, aš žinau, kad Kinijos komunistai niekada nenusotoje buvę Maskvos valdžioje (p. 192).

Utley su gailėsčiu ir pasipiktinimu primena Kinijos komunistų žiaurumą. Ji pakartoja žodžius vieno "Christian Century" korespondento, kurs nuo 1937 metų iki 1942 metų gyveno šiaurinėje, okupuotoje, Kinijoje, kad kinų komunistai neabejotinai daugiau išžudė žmonių kaip japonai (p. 201).

Prieš savuosius

Kai Kinija vedė žūtbutines kovas su Japonija, Kinijos komunistai daugiau kariavo prieš savuosius patriotas, kaip prieš japonus. Apie tą Utley sako:

— Lin Yutang, kurs pirmaisiais karo metais simpatizavo komunistams, yra parašęs: "Kiekvienam japonui, kurį Kinijos komunistai giriasi užmušti, atitinka penki jų nužudyti kiniečiai. Kiekvienam miesteliui, kurį jie atėmė nuo japonų, atitinka penki miesteliai, atplėšti nuo kinų. Iš šimtų susirėmimų, kuriuos jie turėję metų bėgyje, aukštas procentas buvo susirėmimų su kinais priešininkais — pusę savo ginklų jie yra pagrobę iš kinų partizanų ir reguliarių kariuomenės" (p. 203).

Todėl rašytoja Utley nesvyruodama tvirtina: — Kinijos komunistų darbai be jokios abejonės rodo, kad Kinijos komunistų partija yra tik ištikima ir paklusni kominterno šaka, kaip bet kuri kita (p. 215-216).

Amerika, budėki!

Tų visų faktų akivaizdoje rašytoja Utley atkreipia Amerikos dėmesį, kad jau laikas amerikiečiams suprasti paties gyvenimo Amerikai užiedamą vaidmenį būti tautų laisvės sąrgu pasaulyje.

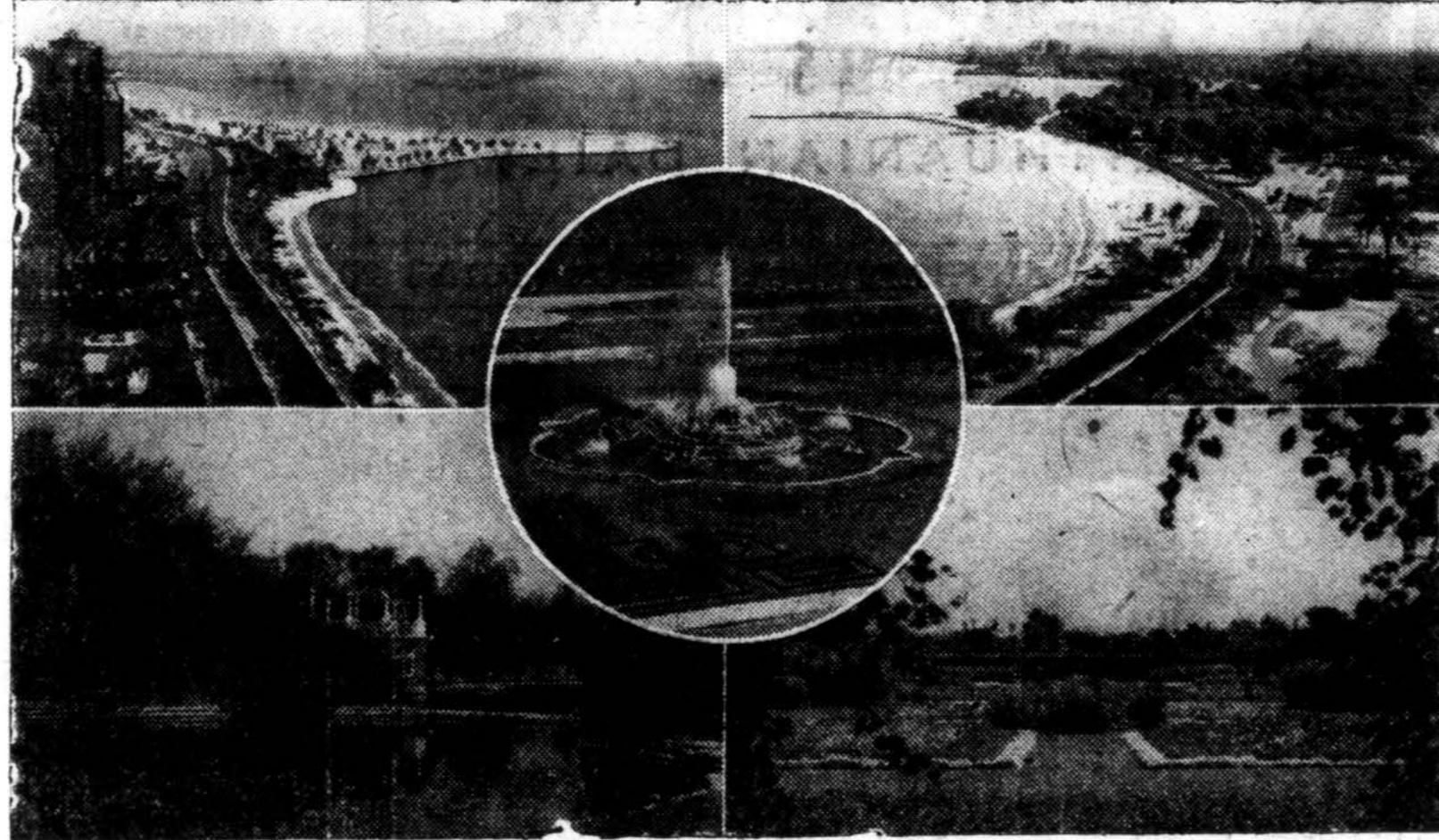
— Jeigu mes pataikaisime rusiškajam agresoriui (užpuolėjui), kaip mes pataikavome japonų agresijai, mūsų laukia griuvėsiai, — rašo ta buvusioji komunistė (p. 393).

— Belieka tik viena iš tų galimybių: arba pasaulyje įsiviešpataus amerikiečių globojama taika, arba sulauksime komunistų diktatūros įsiviešpataavimo pasaulyje, ar, pagaliau, atominio karo, kurs-sunaikins civilizaciją ir gyvenimą (p. 392).

Rašytoja drąsiai ir griežtai pėsisako prieš Amerikos politikos nenuoseklumą: — Mes gi negalime kovoti su komunistais Graikijoje ir glamonėtis su jais Kinijoje (p. 390).

Tai, pagaliau, diktuoja pačios Amerikos saugumas, nes, kaip rašytoja primena, paskutinytis karas parodė, kad Amerika greičiau bus užpulta iš Azijos, kaip iš Europos. Jai ir dabar komunistai Europoje ir Azijoje kontroluoja ketvirtadalį bilijono žmonių. Jeigu jie įsistiprintų Azijoje ir į savo karo mašiną įtrauktų bilijoną žmonių, demokratijų laisvė būtų dideliame pavcjuje.

CHICAGO VAIZDAI

Chicago yra pramonės ir prekybos centras, su šimtais didelių ir mažų fabrikų. Tačiau Chicago turi ir gražių ir įdomių vietų. Viršuje vienoje pusėje miesto pakraščiai — pliažai, ovale — įdomiausia vieta Grant Parke — Buckingham fontanas, o žemiau — pora įdomių parkų, kuriais Chicago taipgi turtinga.

MŪSŲ GYVENIMAS IR VEIKIMAS

HAMILTON, CANADA ISTORINĖ DIENA

Liepos 25 d. Hamilton'o lietuviams bus istorinė diena. Lietuviai švęs pirmą tokią brangią šventę. Tą dieną bus krikštijama naujoji lietuvių parapija. Vardas bus duotas Vilniaus Aušros Vartų Sv. Paros Marijos — Motina Gailestingoji, — kaip yra užrašyta ant Vilniaus Aušros Vartų.

Aušros Vartai visais laikais lietuvių tautai buvo labai brangi šventovė. Visais sunkiais tautos laikais mūsų čia sėmdavosi jėgų ir stiprybės. Daug tautos vargų ir rūpesčių yra sudėta prie Aušros Vartų, ypatingai: pastarųjų okupacijų metais, kuomet tūkstantinės minios lietuvių suklaupusios giedoj Dievo Motinai meilės ir prašymo giesmes, prašydami neapleisti nelaimės iš tiktos tautos.

Nauja parapija tuo gražiu vardu mums, lietuviams emigracijoje, primins, kad sunkiose valandose nepalaužtume, nes turime Gailestingąją Motiną, kuri mus neapleis ir gražins mus į laisvą nepriklausomą Lietuvą. Nes Ji yra mūsų kelrodis. Todėl visi lietuvių į didelę ir brangią šventę!

Iškilingoms pamaldoms atlaikyti yra pakviestas Hamiltono vyskupas. Pamaldos bus po atviru dangumi, netoli lietuviškos bažnytelės Mount Cenacle, Fennel Ave., W. Hamilton, Canada.

Per pamaldas giedos oktetas, vadovaujamas P. Verikaciuo.

Po pamaldų tam tikri vadovai nurodys pikniko vietą. Piknikas įvyks labai gražioje vietoje. Bus užkandžiai, šokiai ir žaidimai. Gries geras orkestras.

Hamiltono lietuvių parapijos klebonas kun. dr. Juozas Tadarauškas ir komitetas nuosirdžiai kviečia visus lietuvius dalyvauti.

Atvykstančius lietuvių lauks autokas ir geležinkelio stotyse.

— Bažnytinis Komitetas

LOS ANGELES, CAL.

Parapijos sukaktuvinis piknikas

Liepos 11 d. Šv. Kazimiero parapijos sukaktuvinis piknikas pūkliai pavyko. Dalyvavo apie 300 žmonių ir davė pelno \$340.

Parapijos piknikai Los Angeles būna didžiausi ir sėkmingiausi. Šiuo pikniku paminėta 7 metų sukaktis

nuo parapijos įsisteigimo.

Tą patį sekmadienį suma buvo laikoma už a. a. prel. J. Maciejauską, parapijos įsteigėją. Kleb. kun. Jonas Kučinskas pasakė jautrų pamokslą apie prel. J. Maciejausko gyvenimą ir darbų.

Piknikai apelsinų soduose

Dažnai Kalifornijos lietuvių savo piknikus turi kvėpiančiuose apelsinų soduose. Rugsėjo 8 d. vienas seniausių klubų — Tautinis Pašalpinis Vyrų ir Moterų Klubas — ruošia pikniką Anaheim miestely. apelsinų sode.

Rugpjūčio 23 d. įvyks "Kalifornijos Lietuvis" piknikas.

Liepcis 11 d. San Francisco BALT skyrius turėjo pikniką gražiame Redwood parke, Oaklande.

Naujas "Kalifornijos Lietuvis" numeris

Praėjusio mėn. "Kalifornijos Lietuvis" žurnalas skiriamas paminėjimui skaudžiai lietuvių tautos sukakčiai — 1940 m. birželio 15 d., Lietuvos Nepriklausomybės netekimo ir 1941 m. birželio

Saukite LAF. 3138 — for THERMOSTATICALLY CONTROLLED LOW COST HEAT

AVAILABLE FOR IMMEDIATE INSTALLATION
Models for homes, apartments, commercial and industrial buildings.

FREE HEATING SURVEY
See the Winkler demonstration before you buy.

WINKLER STOKERS
Look at these features!
Fully automatic transmission, guaranteed 3 years—extra power drive—no other pin—automatic air governor—heatproof burner assembly—extra heavy construction.

COMPLETE NAMU SILDYMO REIKMENIS
Įrengimas ir Patarnavimas GARINIAMS PECIAMS.

Gudrūs žmonės daugiau žiūri į Naują

WINKLER LP*
Low Pressure OIL BURNER

SAVE 25% OR MORE OF OIL!

EXTRA SPECIAL
1—Naujas 20 svarų HOMART STOKERIS \$98.00
Išmašomas į Automatic Winkler Stokerį. Apšildo 5 kamb. Naujas 6 cubic pėdų PHILCO Elektrinis Refrigeratorius Complete \$218.00

JU NEDAUG TĒRA IR JIE GREITAI IŠEIS.

ARCHER STOKER SALES & SERVICE CO.
Lietuviška įstaiga
4101 Archer Ave.

14-15 d. žudynių. Turinyje telpa šie straipsniai.

"Raišių miškio kankinius prisimenant", "Skandžią sukaktį minint", "Mačiau — jie žudė žmones", "Prof. Pranas Dovydaitis", "Svarbios rezolucijos", "Our Youth and "good time", "Origin of California", "Lithuania under the Cloak of red democracy", "Advertising", plati apžvalga ir veikimo kronika.

"K. L." leidžiamas Kalifornijos Lietuvių Biūliu Los Angeles, 9204 S. Broadway, L. A. 3, Cal. Prenumerata metams \$2. — A. S.

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas Akiniai Pritaikymas ir Lensų Pataisymas.
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WALbrook 4353.
Valandos: 10-12, 1-4, 7-8; išskiriant trečiadienio, šeštadienį 10-3.

Emerg.: Tel. KEDzie 2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. LAFAYETTE 3210
Val.: pirm., antr., ketv., 12-2:30
ir 6-9 vak., penkt. ir šešt. 12-2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILLINOIS
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr., ir ketv. 3-5 v.v.
trečiad., penkt. ir šeštad. 3-8 v.v.

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Avenue
(Antras aukštas)
Ofiso Telefonas: YARds 0554
Jei neatsiliepija saukite—
Res. Tel.: MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet; nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. diena.

Dr. P. Atkočiūnas
DANTISTAS
1446 So. 49th Cou., Cicero
Antr., Ketvirt., ir Penktad.
VAL.: 10-12 ryte: 2-6, 7-9 P.M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmad., Trečiad., ir Šeštadieniai
Valandos: 3-8 popiet

Alis Akinius
Egzaminuoja Pritaiko
Dr. J. J. Smeiana, Jr.
OPTOMETRISTAS
1801 So. Ashland Avenue
VALANDOS:
Pirmad., Antr., Ketvirtad., Penktad. 9:30 iki 12-1:30 iki 8:30
Trečiadieniai uždaryta
Šeštadieniai 9:30 iki 12 — 1:30 iki 6 P. M.
Akių Specialistas
Laikomas Pasitarimui
CANal 0523 Platt Bldg.

BUY U.S. SECURITY BONDS NOW!

Fiksus Tyrinimas. Contact Sukklat Orthoptic Gydyimas. Stiklius Atnaujina

Dr. Walter J. Swiatek
OPTOMETRISTAS
2201 W. CERMAK ROAD
Virš Metropolitan State Bank)
Tel.: VIRginia 6592
VAL.: kasdien 10 iki 12 1 iki 5; 7 iki 9. Šeštad. 10 ryto iki 6 vak. Sekmad. 10 iki 12. Trečiad. uždaryta

Dr. I. E. Makar
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell
Tel.: PULLMAN 8277
VALANDOS: pagal susitarimą.

Dr. E. W. Ovitsky
REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS
4740 S. Ashland Ave.
Patikrinamos akys—lėgimai priekiniams. Akiniai pūkliausiai pritaikomi—Sudužę stikliai atstatomi.
Tel. YARDS 7396
VALANDOS: 10 iki 8

Dr. Constance O'Britis
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2408 West 63rd Street
VAL.: nuo 7 iki 9 kas vakaras, a r b a
telefonuokite dėl sutarties:
HEMLOCK 5524

JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 West Cermak Road
Ofiso valandos: Kasdien nuo 1-5 išskyrus trečiadienį.
Tel. VIRginia 6776
Vakarais Pagal Sutarties.
Rezidencija: Matteson, Ill.
Tel. Chicago Heights 995-Y1

CHARLES P. KAL
LIETUVIS ADVOKATAS
6322 So. Western Ave.
Tel. Prospect 1012 — 0721
Val.: Pirmad., Antr., Ketvirtad. 10 iki 8:00
Trečiad., Penktad., Šeštad. 10 iki 3:00

Off. tel. GRO. 5677. Rez. FRO. 1474
Dr. Peter J. Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 West 63rd Street
VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8 kasdien, išskiriant trečiad. ir sekmad. Šeštadieniai tiktai nuo 2-4 popiet

Off. Tel. VIRginia 1886
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val. Trečiad. ir Sekm. tik susitarus.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJS NARIAI
Tel. VIRginia 6583

DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak. Trečiadieniai ir Šeštadieniai ofisai yra uždarytas.
REZIDENCIA
3241 West 66th Place
Tel. REPublic 7868

Tel. CANal 0257
Rez. Tel.: PROspect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p. 6 iki 9 val. vakare.

Dr. Walter M. Eisin
(EISINAS)
6155 S. Kedzie Ave.
Practice limited to Obstetrics and Gynecology
VALANDOS TIK PAGAL SUTARTI
Telefonai
Ofiso HEM. 8700, Rez. PRO. 6232
Jei neatsiliepija, saukit MID. 0001

Remkite Katalikišką Spaudą
Perskaite Dienr. "Drauga", Duokite Jį Kitiems!

DR. E. MARKUNAS
LIETUVIS OPTOMETRISTAS
6859 So. Western Ave.
Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien. Trečiadienį popiet pagal susitarimą. Ofiso telefonas: WALbrook 6859. Rez. telefonas: WENTworth 4563

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 W. Marquette Rd.
Ofiso Tel.: PROspect 6446
Rez. Tel.: HEMlock 3150
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet; 6 iki 8 vak.; ir Trečiadieniai pagal sutartį

J. RIMDZUS, D. C.
LICENSED CHIROPRACTOR
IN STATE OF INDIANA
Home Calls in Indiana
Phone BISHop 5833
PHYSIO THERAPY
2828 So. Christiana Avenue
HOURS — Daily 6 to 9 P. M.
Saturdays 10 A. M. to 5 P. M.

Dr. J. W. Kadzewick
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2421 West 63rd Street
VALANDOS: Susitarius — nuo 1:00 iki 4:00 ir nuo 7:00 iki 9:00 vakarais, išskiriant Trečiadienį ir Šeštadienį vakarus.
Ofiso Tel. GRO.venill 5213
Rez. Tel. HILLtop 2626

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN & SURGEON
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 W. 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 2-4 p.p. ir 7-9 v. vak. Šeštadieniai nuo 2-4 popiet. Trečiad. ir Sekmad. uždaryta
Ofiso Tel. — PROspect 3838
Res. Tel. — VIRginia 2421

Tel. GRO. 1800 (Ofiso ir namų)
Dr. Walter J. Kirstuk
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
3925 West 59th Street
VALANDOS: 2-4 popiet, 6:30-8:30 vakarais. Trečiad. pagal sutartį

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
Telefonai:
Ofiso — HEMlock 5849
Rez. — HEMlock 2324
VALANDOS: Trečiadienį ir Šeštadienį pagal susitarimą; kitomis dienomis nuo 2 iki 4 popiet, 7-9 vakare.

Ofiso tel. GRO.vehill 4020
Rez. tel. Hilltop 1560

Dr. Alexander J. Javois
(JOVAISAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Rd.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 valandos popiet, ir nuo 7 iki 9 val. vakare. Trečiadieniai ir Šeštadieniai pagal sutarties.

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GRO.vehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Road
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare. Trečiad. ir Nedėliomis susitarus

Dr. Strikol
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Ave., Chicago
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir 6-8; treči., šeštad. ir Sekm. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas: YARds 4787
Namų Telefonas: PROspect 1930
Jei neatsakys viršūnėtelio telefonai saukit; MIDway 0001

Dr. A. Montvid, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
West Town State Bank Bldg.
2400 West Madison Street
Ofiso Tel.: SEEley 7330
Resiz. Tel.: BRUnswick 0597
VALANDOS:
Nuo 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vakare.

SVEIKATA... BRANGUS TURTAS

Rašo DR. RAČKUS
4204 Archer Avenue, Chicago

AR SVEIKA SAULINTIS?

Žmonės žino, kad saulė turi gydančią jėgą. Bet žmonės taipgi patyrė, kad saulė gali žmogų užmušti.

Važiuojant atostogauti žmogus kartais savo gydytojo paklausia ar verta saulintis? Saulintis, ar nesisaulinti, tai dažnas žmonių klausimas. Svarbus klausimas.

Prieš pradėsiant plačiau aiškinti saulinosi gerąsias ar blogąsias puses, patarsiu skaitytojams štai ką:

1. Su saiku viskas sveika; kas per daug, tai ir pavojinga.

2. Sėklumoje maudytis, kur vanduo negilus, yra jauki ir gera; gelmėje visad yra pavojus ruskėti.

3. Kai dienos vėsiot, tai saulintis sveika tik su saiku; bet kai dienos karštos, kai kaitros siaučia, tai geriau yra slėptis pavėsyje, nes saulės spinduliai tuomet yra stiprūs ir pavojingi. Ypač taip yra III.

Prie saulės spindulių savo kūną reikia pripratinti palaipsniui ir atsargiai. Pirmą sykį prieš saulintis galima neilgiau kaip 5 minutes; antrą sykį, sekančią dieną 10

minučių, trečią dieną 20 minučių ir kasdien vis ilgiau.

Tik tuomet saulės spinduliai teiks kūnui naudos, kai oda iš lėto priprasa ir paruduos.

Pirmą sykį ilgai kaitintis prieš saulę yra pavojinga. Perdidelė saulės doza nepripratintą odą gali nuplykinti taip kaip verdantis vanduo. Tuomet žmogus ne tik tiktai kentės baisų odos persėjimą, bet gali net gauti inkstų ligą ir kitokios komplikacijos įvykti.

Niekad neapsimoka saulintis vidudieny. Ypač blondinams reikia atsargumo. Blondinai nepriklauso pietinių žmonių padermei, jie yra šiaurės žmonės kur saulė netaip kaitina. Saulinantis, visuomet reikia pridengti galvą, tas apsaugos žmogų nuo saulės smūgio.

Leiskite saulės spinduliams persunkti jūsų kūną su energija bei sveikata. Tik neužmirškite higieniškų saulinosi taisyklių.

Daktaro atsakymai į klausimus

Atsakymas V. A. — Taip, anemikams kepenėles valgyti sveika. Ar jos tukina, tiks liū davinų nėra; bet atrodo, kad netukina.

Atsakymas T. M. — Ledas nesulaiko visiškai maisto gedimą, tik sulėtina. Ir šaldytuvuose laikomas maistas ilgai gali sugesti. Taigi ir "aiskrymas" (grietinledai) gali sugesti, apnuodinti žmogų ir sugadinti jo vidurius, o kartais nuo to net gali mirtis ištikti.

Atsakymas P. P. — Pa-prastose skautų stovyklose gera yra atostogauti ir laivintis bet kuriam vaikinui. Bet tokiam, kurs buvo vaikų paralyžiaus ištiktas, nepatarčiau su skautais buvoti, nebent būtų tam specialiai paruošta stovykla.

Atsakymas J. S. — Dabar jau pėrvėlu čiepinintis nuo šienligės (hay fever). Reikėjo tai padaryti anksti pavasarį. Dabar tamstai teks pačiaudyti iki šalna ateis. Į tamstos kitą klausimą, ar "hay fever" gali išsivystyti į asthmą, atsakau: taip.

Kaip Rusijos Komunistai Kolonizavo Rytprūsius

Įdomus Papasakojimas Pabėgusios Darbininkės

Tremtinių laikraščio "Lietuvių Žodis" bendradarbė El. P-ė davė labai įdomų reportażą apie Rusijos komunistų kolonizavimą Rytprūsius. Reportażą čia ištiesai perspausdiname.

Išniekino bažnyčias ir kapus

Į darbovietę, kur dirbu, gruodžio gale atvyko iš Karaliaučiaus parvykusi iš Rytprūsių nauja darbininkė. Įdomu buvo sužinoti, kas deda Lietuvoje. Naujoji bendradarbė mielai papasakoja: — Dar prieš pavadinant Karaliaučių Kaliningradu, rusai iš suvežtų marmurinių antkapių ir kapų paminklų centriniame mieste vietoj pastatė didžiulį paminklą; kaipines pavertė ganyklomis. Iš bažnyčių padarė klubus, dirbtuves, sandėlius ir panašiai. Daug rastių pramonės imonių demontavo; likusioj dalyj (bravorai, lentpiuvės ir kt.) vyksta darbas. Įsteigti du technikumai, eilė amatų mokyklų; universiteto nėra.

Prabangiuose restoranuose lėbavija aukštoji karininkija, rinkiniai partijos nariai, valdžios pareigūnai.

Juodoji rinka žydi

Neapsakomai išsiplėtusi juodoji prekyba. Prekės (cukrus, kofinės, baltiniai) atgabenamos laivais iš Vokietijos ir paskleidžiamos pasakiškais kainomis. "Laisvuose turguose" galima gauti įvairūs abejotinos kilmės maisto gaminius. Prekiavimui reikalingas leidimas, įrodantis, iš kur produktai gauti, bet tokių prekiautojų maža yra. Dauguma prekių iš kooperatyvų. Nueini, pav., kooperatyvą ar krautuve su kortele, suteikiančia teisę pirkti 4 dėž. degtukų. Pardavėjas paduoda 1 dėžutę ir pareiškia, kad daugiau nėra, o kortelę pasilaiko. Šiuo būdu susidariusios prekų atsargos, keliauja į juodąją rinką.

Milicininkai (juos visi rusai "sobaki" vadina) vaikščioja krepšiais nešini tarp prekiaujančių: vienas duonos riekę, kitas mėsos bryzelį ar ką kitą įgrūdą į krepšį, ir kontrolė baigta. Iš nenorinčių duoti "duoklės" milicininkai prekę atima, pri- grasina, kad tylėtų. Namie vartyta degtinė gausama kiekviename kioske. Jos atgabenama kolchozninkai.

Karininkai gyvena su kiaulėmis

Karininkai laiko gyvenamuose butuose karves, kiaules. Namuose tokia nešvara, kad iš mėšlų ir sąslavų laiptų pakopų nesimato.

Eiliniai kareiviai gauna skystą sriubą; leitenantai, kapitonai daug geresnę; majorai — atskirai virtą valgį. Tas pat su kurai: leitenantai — malkas, majorai — briketes. Komunistų partijos nariai — dvigubas maisto korteles.

Girtuokliavimas, vagystės, plėšimai, žmogžudystės, išprievartavimai — paprasti dienos reiškiniai. Su kyšių ėmimu jokia kova nevedama.

Iš Rusijos atvažiuoja apdriškę žydai supirkinėti vokiškų markių (1000 m. — 100 rub.). Supirktas markes kemša į krepšius, ant viršaus užmeta keletą bulvių ar kokį skarmalą ir važiuoja atgal. Maskvoj markė esanti lygi rubliui.

Visi Rytprūsių vietovardžiai pakeisti rusiškais, bet maži iš naujųjų teko išmokti; rusai irgi senaisiais vardais vadina. Piliavos (Pillau) miestą pavadino — Baltijsk.

Kolonistai keikia Staliną

25 nuoš.—30 nuoš. kaimų ir dvarų apgyvendinta rusais. Kur-ne-kur yra vienas kitas vokiškas kolchozas; likusioji dalis neapgyventa. Kolonizavimas vyko masiniais ir prievarta. Pirmiausia atvykdavo kolchozų vedėjai, išsirinkdavo geriau atrodančias sodybas (kurios pačių rusų mažiau nualintos) ir jose apsigyvendavo. Vėliau pradėjo riedėti sunkvežimiai kimštinais prikimšti žmonėmis. Jūs sutikdavo į muzika. Bet kai atvykusieji pamatė, kad trobos be langų, be durų, nuardyti stogai, jokio baldo — nežaiviausio pargardo, pasileido pėsčia bėgti Lietuvos link; jų gaudyti įkinkė milicija. Kita kolonistų nesėslumo priežastis — karo baimė. Arčiau su jais išsikalbėjus, tuoj pradeda keikti Staliną.

Ginkluota sargyba saugoja javus

Pradėjus javams bręsti (jį vadinami "stalinskij uraždai"), statomos ginkluotos sargybos nuo vagių ap-

saugoti. Vagia kolchozninkai; peiliais varpas nuskaibo. Vokiečių kolchozuose iškilo "stachanovcai", pasiekę normos, kurių nedaug kas pasiekti gali. Pasiektos normos greit įvedamos prievole visiems. Dažnai pasitaiko, kad už nepasiekiamą normų mėnesio gale turis kolchozui primokėti. Apie "brigadyrius" net biau ru užsiminti: skaldo antausius savo tautiečiams, o pasiskusti nėra kur.

Varlėmis maitinosi

Pradėjus pavasarėti, gaudė varles, šekino beržų sulą, rovē šaknis ir jomis maitindavosi. Pradėjus išdavinėti maisto korteles maža kas pagerėjo: per dieną prie krautuvių eilutė, vakare pareiškia, kad viskas išparduota. Kortelių galiojimą pratęsdavo iki 3 mėn. ir tai vyko iki man išvažiuojant. Rusams patarnavime teikiama pirmenybė.

Į Vokietiją išleidžiamos moterys su vaikais ir nedarbingi. Pasiliekančiams žadama Rusijos pilietybė ir lygios teisės su rusais. Pasilikti norinčių nėra. Išvažiuojantiems viešai pranešė, kad maistą kelionei nemokamai išduos, bet išduodami paėmė už amsenį po 900 markių be pakvitavimo.

Komunistų spąstai

Maždaug 15-20 km atstu nuo rusų-lenkų sienos tesiasi spygliuotų vielų tvoros su užmaskuotais spąstais. Palietus palaidai ant žemės tyšnišias vielas, sušvyti raketos, iš sargybinių bokštų sužėri prožektoriai. Už tvoros, negyvenamame plote kelių varnų ruožas kasdien nukakėjamas.

Drąsuoliai mėgino 46-47 m. žiemą per ledą pačiužomis išbėgti. Rusai, tai pastelėje, apmėtė pajūrį iš lėktuvų bombomis, ir bėgantieji pateko į aketes.

Į Lietuvą pasimaitinti

Didelę bado kančios dalį lengvina lietuviai: moterys, ypač vaikai, apkibė iš visų pusių traukiniais, važiuoja į Lietuvą, ten pasimaitina ir po kokios 14-kos dienų grįžta pilnais krepšiais nešini atgal; kiti palieka ilgesniam laikui Lietuvoj dirbti. Neperdėsiu sukydama, kad dėka lietuvių daugumas vaikų išgelbėjo nuo bado mirties savo motinas ar mažesniuosis brolius bei sesutes. Niekuomet nesitikėjau, kad lietuvių tokios geros širdies esama. Karaliaučių Lietuvos vardas su pagarba tariamas. Lietuviai taip pat atvyksta į Karaliaučius su maisto produktais, čia juos maino į puodus, dubenis ir kitokius namų apyvokos daiktus.

Lietuvės truškina rusams galvas

1946 m. rusai paskubom išsiuntė iš Rytprūsių žymią (Nukelta į 6 pusl.)

STASYS LITVINAS SAKO:

"DABAR — TAI GERIAUSIAS LAIKAS NAMAMS REIKMENIS." GERAS PASIRINKIMAS

Stogams Reikmenys — Insuluotų Plytų-Išvaldos Sidings — Langų — Durų — Tvoroms Materialo — Malavos — Varnišo — Enamelo — Geležinių Namams Reikmenų Hardware — Pleisterio — Cemento — Sruutų — Visokios Rūšies Insuliacijos Materialo — Sturmo Langų — Kombinacijos Durų — Wallboard — Plaster Board — Vamzdžių ir Daug Kitų Reikalingų Dalykų. Pasiteiraukite!

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI STASYS LITVINAS, Pres.

CARR MOODY LUMBER CO.

3039 S. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272

VALANDOS: Nuo 8-tos val. ryto iki 6-tos val. vak.

Jos. F. Budrik, Inc.

3241 S. Halsted St. . . . . Chicago 8, Ill.
TELEFONAS — CALUMET 7237

Didelė rakandų krautuve, Radio ir Television Setų, Elektrinių Šaldytuvų, Skalbiamų ir Prosyimo Mašinų, Dulkių Valytuvų, Jewely, Deimantinių Žiedų, Laikrodėlių, Sidabro ir Auksinių Rašomų Plunksnų.

Krautuve atdara Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarą. Sekmadieniais — uždaryta.

BUDRIKO LEIDZIAMO RADIŲ PROGRAMAI:

WCFL, 1000 kil., Sekmadieniais nuo 5:30 val. po pietų.
WAAF, 950 kil., kas rytą paprastom dienom nuo 8:30 val.

CLASSIFIED ADS

"DRAUGO" DARBU SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel. RANDolph 9488-9489

HELP WANTED — VYRAI ADVERTISING MEN

Alert men needed. Accounts cover whole city. We give promising leads. Attractive terms. Full or part time
Apply: Box 115
"DRAUGAS"
2334 S. Oakley Ave.
Chicago 8, Ill.

C. & N. W. RY. Freight Handierių Užmokestis Už Val. \$1.08 Į VALANDĄ

Sekant tonnage planu vyrai gali uždirbti 50 iki 75 nuošimčių virš nustatyto atlyginimo valandai.

KREIPKITĖS Į AGENTĄ PROVISO, ILL.

Ieškomi Asmenys

Ieško Marijos Juozapaitytės gimusios Amerikoje. Iš Lietuvos išvyko 1931 m. Lygumų valšč., Armonaičių km. Tėvo vardas Antanas. Taipgi ieško Lilės Putriutės, gimusios Amerikoje. Iš Lietuvos išvyko 1921 m. iš Zagarės miestelio. Atsiuokite į "Draugo" ofisą, 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

Laivas Pradingo su 3-čia Atomine Bomba

NEW YORKAS, liepos 18. — Admirolas Ellis M. Zacharias vakar naktį paskelbė tai, ką jis pavadino "didelė paslaptį" — pradingimą laivo su trečia atomine bomba Pacifiko karo metu.

Lietuvis Misijonierius Čileje Prašo Pagalbos

Lietuvis misijonierius Čileje (Chile, Pietų Amerika) kun. Titas Narbutas baigė mokslus Čilės katalikų universitete Santiago mieste ir gegužės 28 d. apgynė dizertaciją, gaudamas teologijos daktaro laipsnį. Tačiau daktaro diplomas oficialiai įteikiamas tik tada, kai dizertacija esti atspausdinta. Di-

HELP WANTED — VYRAI

Reikia dženitoriaus ir dženitoriaus mokyklos namui. Duotame gyvenimui vieta. Puiki pozicija. Kvalifikacija: telefontuokite Vn. Bureau 3964.

Reika ingi stock vyra ir ware house jeep driveriai. Naktinė pamaina nuo 4 val. popiet iki 12 val. vidurnakčio. Geros darbo sąlygos ir patogiausias susisieki-mas. Pradžiai \$1.25 į valandą. Kreipkitės United States Rubber Co., 440 W. Washington.

Reikalingas dženitorius — watchmanas. Geras atlyginimas. Nuolatinis darbas. Puikios darbo sąlygos. Kreipkitės District National Bank, 1110 W. 35th St.

REAL ESTATE

Taverna ir namas pardavimui. Geros pajamos. \$175.00 mėnesinių pajamų. 4 kamb. flatas prirkjui. Prasukite savininkui. Bamboo Shaady, 5321 So. Halsted Street.

RENDUOJASI

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS blaivimui vyrai ar moteriai mažoj šeimai. 6726 S. Campbell Ave. (Antras aukštas — priekyje).

zertacijos atspausdinimas kainuoja apie \$300. Čileje, kuri yra skaitoma misijų kraštu, kunigai vargingai gyvena. Net iš Amerikos atvykę kunigai misijonieriai nuolatos gauna iš Amerikos katalikų paramą. Ta parama labai reikalinga ir šiam lietuviui misijonieriui, kuris bus bene pirmas lietuvis, Pietų Amerikoje gavęs teologijos daktaro laipsnį. Todėl jis kreipiasi į Amerikos lietuvius katalikus, prašydamas paremti jį ir padėti išleisti jo dizertaciją.

Piņigus apdraustu laišku galima siųsti šiuo adresu: Rev. Titas Narbutas, Universidad Católica, Casilla 114-D, Santiago, Chile. Taip pat aukas galima įteikti šio lietuviu misijonieriaus kaimynui iš Lietuvos J. Savaičiui "Draugo" redakcijoje, kuris persiūs juos į Čilę.

HOTEL MACATAWA

On Lake Michigan and Lake Macatawa near Holland, Michigan. Accommodations for 250 guests. All rooms with running water... most with private bath; excellent and unusual meals, refreshment desk; all land and water sports, private law; dancing, musicals and concerts; orchestra; golf course; swimming pool. Schedule program of entertainment: private lock-up and safe; air and Lake Macatawa. Refund Guarantee. John Smith Urban, Mgr. Phone Holland 5611. Macatawa, Mich. (Another Joe Buchanan Resort)

BLANNEY PARK

Most outstanding resort in the Mid-West. 33,000 acres of playground. Accommodations for 200 in overnight cabins. Lodges... hotel cottages... housekeeping cottages. Most beautiful dining room in Upper Michigan serving excellent meals. Cocktail Bar modern swimming pool. Schedule program of entertainment: private lock-up and safe; air and Lake Macatawa. Refund Guarantee. John Smith Urban, Mgr. Phone Holland 5611. Macatawa, Mich. (Another Joe Buchanan Resort)

Geriau lai verkia vaikas, o ne suaugęs.

— Ispanų patarlė

ISDIRBĖJAI GERŲ IR TVIRTŲ SEKLYČIOMS SETŲ

Turime didelį ir pilną pasirinkimą gražių, gerų ir vėliausios mados Seklyčioms Setų.

PIRMIAU MATYKITE MŪSŲ DIRBTUVĖ Pas Mus Perkant, Nupirksite Daug Pigiau!

GARANTUOTA MEDŽIAGA IR DARBAS TEIKIAMA UZ LABAI PRIEINAMAS KAINAS!

Tūkstančiai Pilnai Patenkintų Pirkėjų Išgarsina Mus. — Prie Pirmos Progos, Paklauskite Jų!

Archer Avenue Furniture Co.

PARLOR SETŲ ISDIRBĖJAI 4140 Archer Ave. Chicago 32, Ill.

Telefonas LAFayette 3516 Savininkas JOE KAZIK—KAZIKAITIS

"DRAUGAS"

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2534 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. VIRginia 6640-6641

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Published daily, except Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society, Member of the Catholic Press Ass'n

Subscription Rates: \$4.00 per year outside of Chicago; \$7.00 per year in Chicago & Cicero; 4 cents per copy.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Ciceroje per paštą: \$7.00 Metams; \$4.00 Pusel Metų.

Užsienioose: Metams \$5.00; Pusel Metų \$4.50.

Pinigus reikia siųsti Pašto Money Orderiu su užsakymais.

Skelbimų kainos bus prisidėjamos tuojau, gavus prašymą.

SKELBKITES DIEN. "DRAUGAS"

Demokratų Partijos Vargai

DAR VIENAS KANDIDATŲ SĄRAŠAS

Jau prieš demokratų partijos nacionalinę konvenciją Philadelphiajioje buvo reikišnių, vedusių tą partiją į susiskaldymą. Pačioj konvencijoj įtraukti į partijos programą civilinių teisių rezoliucija pietinių valstybių delegacijų tarpe sukėlė revoliuciją. Jie griežtai protestavo prieš tą rezoliuciją ir priešinosi Prezidento Trumano kandidatūrai.

Pasirodo, kad pietiečių "revoliucionieriai" savo reasitenkinimą reiškia visai griežtoje formoje. Jie atlaikė savo konvenciją, kurioj priėmė savo rinkiminę programą ir nominavo savo kandidatą į prezidentus. Pietiečių kandidatų į prezidentus nominuotas gub. Thurmond, į vice prezidentus gub. Wright.

Kad šitoks partijos susiskaldymas neišeis demokratams į sveikatą būsimuose rinkimuose, apie tai ir kalbėti, berods, nereikia. Gal ir ne taip jau daug, bet vis tik rutrauks nuo Trumano-Barkley balsų, kurie jiems labai ir labai reikalingi.

NEPAVYDĖTINA SITUACIJA

Reikia neužmiršti, kad demokratai ir daugiau turi bėdų. Juk jiems kiša savo koją ir Henry Wallace, kuris taip pat turi ambicijų būti prezidentu ir jis, be abejo, surinks komunistų, jų bendrakeleivių ir panašių tipų balsus, kuriuos gaudavo velionis Prezidentas Rooseveltas.

Yra ir daugiau reikišnių, kalbančių prieš dabartinę administraciją.

Bent kaip dabar atrodo, demokratų partijos pozicija yra nepavydėtina. Jos vadams teks stipriai įsitempti darbu, jei jie turi dar vilčių ir "tose sąlygose laimėti rinkimus. Atsižvelgiant į tai, kad ir 1944 m. rinkimuose ne taip jau labai didele balsų dauguma laimėjo Rooseveltas—Trumaras, pavojai prakišti šiemet yra tikrai nemaži. Prieš ketvertą metų partija buvo vieninga, dirbo vienu frontu, šiemet yra susiskaldžiusi. Todėl partija susiduria su visai skirtinga situacija. Ar ji prieš rinkimus pakryps palankesnėn pusėn, tuo tarpu sunku yra pasakyti.

Patys Berlyno Žmonės Prabilo

Amerikiečiai, anglai ir prancūzai pasikeitė notomis su Maskva, tačiau padėtis Berlyne nė kiek nepagerėjo. Rusai blokados rėnuėmė ir, kaip dabar atrodo, nemano nuimti. Nuo to kenčia Berlyno gyventojai, ypač moterys ir vaikai. Lėktuvais pristatyti pakankamą kiekį gyvenimo reikmenų nėra įmanoma. Pagaliau, ir lėktuvais susisiekimas yra trukdomas.

Praėjusį sekmadienį amerikiečių zonoj Berlyne demonstravo išbadėję žmonės. Susirinkę į masinį susirinkimą tūkstančiai vokiečių kėlė protestą prieš nežmonišką rusų elgėsi su Berlyno gyventojais.

Tikrai yra vertos dėmesio masiniame susirinkime pasakytosios kalbos. Viena žymi moteris Louise Schroeder savo kalboj tarp kitko pareiškė:

"Ačiū, kad jūs pakėlėte balsą kringtoje mūsų gyvenimo valandoje. Berlynas kovoja už Vokietiją. Vokietija Berlyno neapleis. Berlynas kovoja už pasaulį".

Rašytojas Gert H. Theunissen pareiškė:

"Ši blokada yra padaryta prieš moteris ir vaikus tų vyrų, kurie atsisako parysduoti save naujai diktatūrai. Mes esame prisirengę aukoti savo gyvybes kovai dėl asmeninės ir dvasinės laisvės, nes mes žinom, kad be to nesulauksime daugiau nei taikos nei laisvės".

Redaktorius Walter Karsch vokiečiams komunistams pasakė tikrai kartų, bet labai teisingą žodį. Anot jo, vokiečiai komunistai tylėję, kai berlyniečiai buvo pagrobiami ir nežinia kur gabenami, jie tyli, kai Maskva uždėjo blokadą ir milijonus vokiečių nori badu išmirti. Vokiečiai komunistai "bando Vokietiją belaisvėn parduoti".

Kai patys Berlyno ir Vokietijos žmonės sukils prieš rusišką komunistų užsimojimus juos pavergti, tada greičiau bus išėita iš to užburto rato, kuriame atsidūrė ir Berlynas ir visa Vokietija.

Geležinkelių Paroda

Šiandien Chicagoj, Burnham Parke, kur 1933 metais buvo Pasaulinė Paroda, prasideda Jungtinių Valstybių geležinkelių paroda. Pažymėtina, kad atidarymo iškilinėse dalyvauja ir lietuviai, kuriuos atstovaus L. Vyčių choras lietuviškoms dainomis.

Paroda yra daroma Chicagoje, nes šis miestas yra

didžiausias geležinkelių centras ne vien tik Amerikoje, bet visame pasaulyje.

Neabejojame, kad paroda bus įdomi ir gausingai lankoma. Joje bus atvaizduojama visa geležinkelių pažangos istorija ir jų milžiniškas vaidmuo krašto susisieki-mo ir ekonominiame gyvenime.

Vėlesniais laikais, tiesa, geležinkeliai susilaukė stiprios kompeticijos. Automobiliai ir lėktuvai, paviršutiniškai žiūrint, daug biznio iš geležinkelių atima. Tačiau susisiekimo atžvilgiu jų vaidmens nesumažina ir nesumažins. Didėjanti kompeticija geležinkelius verčia duoti visuomenei geresnį patarnavimą, tobulėti. Atsilankiusieji į parodą turės progos pastebėti, kaip didelę pažangą geležinkeliai yra padarę nuo tų laikų, kada jiems "ant kulnų ėmė lipti" automobiliai ir lėktuvai.

Eisenhowerio Populiarumo Išaugimas

Gen. Eisenhower, atsisakydamas kandidatuoti į prezidentus ir vienos ir antros partijos sąrašą, šiuo metu yra pasidaręs savotišku herojum. Dabar jis yra populiariškėnis, negu bet kuris kandidatas arba net ir tuo atveju, jeigu ir jis pats būtų buvęs vienu iš kandidatų.

Šis jo populiarumas po kelerių metų gali išaugti į kosalinę politinę jėgą. Toji jėga, atėjus tinkamam momentui, gali būti panaudota nepartinei prieškomunistinei užsienių politikai ir taip pat valstybės saugumui sustiprinti projektams.

Ligi šiol gen. Eisenhoweris išlaikė nepartinę liniją. Jis neparodė savo simpatijų nei vienai nei antrai partijai. Nuo prezidentinių rinkimų kampanijos jisai laikysis visiškai nuošaliai. Jisai nė vieno kandidato nejdorsus. Tačiau, kaip spėjama, Columbia Universiteto prezidentas neatsisakys gvildinti aktualių valstybės reikalų, ar jie bus užsieniniai ar vidaus.

Po ketverių ar aštuonerių metų valstybėje gali susidaryti tokia padėtis, kad Eisenhowerio kandidatūra į prezidentus gali pasidaryti būtina ar vienos ar kitos partijos sąrašą. Vadinas, jis save laiko savotiškame rezerve. O gal jis tai daro su kieno nors patarimu, Gal?

Palestinoj Karas Sustojo, Bet...

Ir žydai ir arabai vis tik paklausė Jungtinių Tautų įsakymo ir mūšius sustabdė. Bet tai dar nereiškia, kad tuo Palestinos problema bus išspręsta. Tokias paliaubas dar visai neseniai buvo paskelbę, bet karas ir vėl prasidėjo, nes, kariaujančių manymu, ne iš to galo problema buvo pradėta gvildinti.

Jei Jungtinės Tautos tikrai norės, kad ir vėl žydų-arabų karas neprasidėtų, jos čia turės daugiau negu Saliamono gudrumą panaudoti ir būti pasirošusios prie to "gudrumo" fizinės jėgos pridėti. Kitaip su Palestinos klausimu bus taip, kaip su ta "daina be galo".

APŽVALGA

Dėl Berlyno Krizės

"Darbininkas" dėl šio opaus klausimo daro šias pastabas:

"Toj izoliuotoj saloj sąjungininkai jaučiasi labai keistai: pradžioje su jais apseita kaip su talkininkais, toliau kaip su nusibodusiais svečiais ir pagaliau kaip su nepageidaujamais įsibrovėliais, kurių būtinai reikia išsibodėti. Prieita prie smarkių susikirtimų, kurie, rodės, jau jau išsivystys į karo veiksmus, bet neišvystė. Rusai puikiai žino, kad bet kurio momentu galėtų nušauti silpnas Alijantų igulas, bet puliti neišdrįsta, nes tuomi išprovokuotų naują karą. Ir kaip tik dėlto Alijantai atkakliai atsako, kad iš Berlyno nepasitrauks — pulkite, jei rorite. Rusai nepuola — pats Alijantų atkaklumas verčia manyti, kad sąjungininkai jaučiasi rusus nugalėsi. Gi rusų neryžtingumas aiškiai įrodo, kad Stalinas karo vengia — ne dėl to, kad karo nenorėtų, bet dėlto, kad bijosi pralošti. Tad Kremlius pasiryžo badu Alijantus iš Berlyno iškrapštyti.

"Ir išsivystė negirdėtas istorijoj įvykis: bolševikai pasiryžo atkirsti maisto pristatymą ne tik buvusių savo talkininkų iguloms, bet ir trims milijonams Berlyno gyventojų. Tačiau sąjungininkai rankų nenuleido. Jie pradėjo maitinti Berlyną iš oro ir taip sėkmingai, kad nusigandę bolševikai pradėjo nusileisti. Tačiau greit susiprato, kad Sąjungininkai ilgai neišstės maitinti milžinišką miestą, ypač kai ateis žiemos šalčiai, kada ir anglų teks oru gauti. Tad bolševikams neskubė: jie jau iš seno prityrmo žino, kad kur kas lengviau žmones badu marinti, negu juos maitinti.

"Tos varžytinės barbarizmo su civilizacija, kurios dabar vyksta Berlyne, būtų nereikalingos, jei karo metu Alijantų vadai būtų sekę sveikos strategijos dėsnius. Užėmę Italiją, jie lengvai galėjo atimti nuo vokiečių Balkanus ir visą Vidurinę Europą, įimant ir Lietuvą, — pirmiau, negu rusai įsigrūdė į Ukrainą ir Baltgudiją. Bet Stalinas riktėlėjo ne! ir "garbingieji" talkininkai puolėsi jam batūs bučiuoti.

"Už tą kriminalinę niekystę ir kvailystę šimtai milijonų žmonių turi kruvinai atkentėti".

Katalikų Universitetas Vašingtone tiek yra išaugęs ir savo programa ir studentų, skaičiumi, kad dabartinės patalpos jam jau darosi ankštos. Todėl universiteto rektorius prel. P. J. McCormick skelbia, kad naujai statybai, kuri šiomis dienomis prasideda, busiųjų išleista \$1,250,000.00.

Rašo K. Bitikas

Krašto vyriausybė turi tarnauti žmonėms, o ne žmonėms vyriausybei. Deja, kur įsigali socializmo teorija gyvenime, kur stengiamasi suvalstybinti, arba suvisuomeninti, paprastus reikalus, ten atsiranda naujų valdininkų eibės.

***

Brangus buvo gyvenimas Anglijoje. Žmonės ten moka pasaulyje didžiausius mokesčius. Išgalėjęs politinė "Darbo partijai", vyriausybės išlaidos pasidarė trigubai didesnės už prieškarines, nes dabar Anglijos socialistų vyriausybė išlaiko daugiau negu dvigubai civilių valdininkų.

***

Amerikoje nėra lengva pašalinti darbininko priešą komunistą iš unijos. Einant įstatymu, šalinami vien tie, kurie neįneša mokesčių. Kai darbininkų unijos "panorėjo atsikratyti komunistų, pajuto, kad reiks kreiptis kongre-san, kad išleistų atitinkamą įstatymą. Auklėjimo ir darbo komiteto pirmininkas Fr. A. Hartley žada įnešti prieš komunistinį priedą prie Taft-Hartley įstatymo. Komunistai bus šalinami iš unijų ir iš darbų, nes jie yra Amerikos darbininkų priešai.

***

Ne vien iš Anglijos, bet ir iš Prancūzijos negalima siųsti laiškuose čekių, pirmiau negavus banko leidimo. Prancūzijoje esantieji vasarotojai amerikiečiai kviečiami yra paštan ir prašomi savo laiškus atidaryti. Jei randami pinigai ar čekiai, baudžiama kaip už spekuliaciją, nors siųstų savo pinigų. Europoje gyvenimas sunkesnis, negu vaizduojamės.

***

1947 metais Connecticut valstybės vasarvietės ėmė skelbtis įfakinguose laikraščiuose ir sulaukė daugiau kaip 10,000 naujų svečių, kurie sumokėjo po \$650,000 vasarviečių vedėjams. Valstybės žmonės, ypač pirkliai, padarė gerą apyvartą. Iš viso svečių — keliautojų buvo atvykę per pusę milijono žmonių ir jie išleido apie \$21,000,000, įvairias prekes įsigydami. Verta skelbtis.

***

Amerikos katalikų įstai-gos per sekančius dešimt metų yra numaćiusios padidinti savo pastatus ir naujų pastatyti viso už dešimt bilijonų dolerių. Vadinas, po vieną bilijoną dolerių kas metai, arba duos darbo pu-sei milijono darbininkų per dešimt metų. Ir ne dyvai, nes katalikų skaičius J. A. V. sparčiai auga. Vien tik suaugusių atsivertimų ir 1946 ir 1947 m. buvo daugiau negu po 100,000 asme-nų.

***

Didžiausi yra katalikų ligoninių pastatai ir, bendrai ėmus, kaštuos po \$1,168,237; kolegijų rūmai — \$535,877; aukštesniųjų mokyklų patalpos — \$471,446; parapijų mokyklos — \$136,892; re-kreacijos centrai po \$135,581; bažnyčios — po \$123,762; vienuolynai — po \$82,000.

(Tęsinys 5 pusl.)

(Tęsinys)

Atsisėdęs ant suoliuko, žvilgtelėjo pro langą, žvilgtelėjo pro duris ir iš kišenės išsiėmė lapelį.

—Pasiskaityk.

Gružis priėjo prie durų, ilgai skaitė, pavartė lapelį ir tylėdamas žiūrėjo į Račūną.

—Man atnešei?

—Man davė, ir aš duodu.

—Kas?

—Kreivėnų Petras. Stasiui davė.

—Kad jūs agnomon pasprįngtumet! Petras, ir tu. Mesk dabar viską ir važiuok. O nevažiuosi—pat įklūsi. Lyg aš žinau, ką tu čia sugalvojai?—šyptelėjo Gružis, negalėdamas paslėpti savo džiaugsmo.

—Ir aš nežinau, ką kiti galvoja. Kreivėnas man skolingas penkis šimtus, o atiduot nenori. Gal mano įklampint nori, kad... su-pranti... Gal mano, kad tada nereiktų skolos grąžinti, jei aš, sa-kysim, į kalėjimą... Duobė, taip atrodo, kasa man...

Gružis žvilgtelėjo į dviratį ir nubėgo rengtis, o Račūnas pasėdėjo dar, pasiėmęs sulaužė tarp pirštų šipulį ir išėjo namo.

Gružėnė sūnų palydėjo iki vartelių. Ji buvo įraudusi, akys žibėjo piktu džiaugsmu. Pažvelgusi į Kreivėnų trobas, ji pagrasino kumščia ir grįžo į trobą. Nespejo atsistoti prie ratelio, kai pro vartus įslinko Grybienė. Vartelius atidarė tyliai, net nė rankenėlė nesuskambėjo. Žvilgtelėjo į uždarytas dirbtuvės duris, žvilgtelėjo į langą ir, trauktelėjęs ant akių skarelę, ėjo į vidų.

—Garbė Jėzui Kristui.

—Per amžius... tu, magine! Jau ir vėl atbėgai su liežuviais?

—Su kokiais liežuviais? Kokias tu čia liežuvius atrada? Kur aš juos nešiojau arba kur aš ėmu. Jei kad į bažnyčią, o tai vis namie. Vėrpalų atėjau.

—Neverpsiū aš tau. Gaila nešis. Ar tai visą amžių storkakliam verpti? Ir tu iš tos kaimėnės!

—Neverpsi—neverpk, bet ko čia pykt? Tik pagarbinau, dar nė žodžio nepasakiau, o ji—liežuvius... Jei ką kada pasakodavau, ar ne mano būdavo teisybė? O jeigu teisybė, tai nė pašnekėt negalima? Tai jau, Gružiene... Apie tave, bruknele avietė, ir apie Juozą niekad ir su nieku, kaip mane gyvą matai, nešnekėjau. Ką kiti papasakodavo... Ves Gruštaite—tegu veda. Dieve padėk. Buvo, girdėjau, ir Juozas pas Kreivėnus, šusitiko su Gruštaite. Ir gerai. Pradžia yra. O tavęs, girdėjau, nė neprašė. Matai, koki žmonės...

—Prašė, bet neįau. Reikia man tų storkaklių!...

—Ves—tegu veda. Dieve padėk, jei kitas nepasipaimos. Jau seniai girdėjau... Kreivėnų Petras ten... O jeigu Petras pradėjo, tai ko dar Juozui lišti? Tik apsisarmatys...

—Baisus daiktas tas tavo Petras! Girdėjot! Toki, kaip Petras, visur tik vandenį drumsčia. Biednam žmogui laimės pavydi. Neilgai drums!

—Ar jis jums ką blogo padarė?

—Dar klausia! Per šitokius arba tokių tėvus mums niekad gyvenimo nebuvo. Storkakliai prakeikti! O dabar visokius popiergalius nešioja. Prieš valdžią kursto. Nebijok, dar šianakt jam užėiaups snukį. Dabar bėk — į parką. Jis vis tiek neištruks, o išplėpėsi, tai ir tave paims.

—Kas man rūpi! Kas jis man? Aš, bruknele avietė, tik vėrpalų atėjau, o ne apie politiką šnekėt. Kada gi suverpsi?

—Na... nė pati nežinau... Už savaitės ateik. Neša ir neša, negaliu nė atsiginti. Ir vis giria. Kaip fabrike, girdi, suverpta. Nė Kreivėniene gražiau nesuverspdavo. Suprantu, giria, kad tik vėrpalų, bet žinai, ką pasakysiu? Jeigu tik aš mažiau turėčiau tu verpimo ir pataikytė, tai ir už Kreivėniene gražiau suverpėčiau.

(Bus daugiau)

**UŽTIKRINKITE
JAM
ATEITĮ —
ŠIANDI**

Jūsų vaiko mokslo ir biznio auklėjimui reikia planuoti ir taupyti. Mes siūlome mūsų įstaigoj atidaryti apdraustą taupymo sąskaitą su var-du arba išvien su bet kurio iš tėvų. Nors ir mažas taupymas iš kiekvienos algos užtikrins jeigu kai jos bus reikalingos. Jūsų sutaupos ap-dranstos iki \$5,000, ir neša vertingus nuosimčius.

**District Savings
AND LOAN ASSOCIATION**

3236 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8 • CALUMET 4118
JOSEPH M. MOZERIS, Secretary

INSURED
FIRE, LIFE, ACCIDENT

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ

Lietuviai Geležinkelių Parodoje

Šiandien Chicagoje prasideda milžiniška Geležinkelių Šimtmetinė Paroda, kuri tęsis iki Labor Day. Parodoje bus atvaizduojama Amerikos geležinkelių progresas, istoriniai Amerikos įvykiai, ir daug kitų įdomių dalykų. Malonu pranešti, kad šioje parodoje, kuri sutrauks publikos iš plačios Amerikos, dalyvaus ir Chicago, lietuviai.

Ateitis šokėjai ir žymiausi Chicago lietuviai chorai pildys programus antradienio vakarais. Pirmas pasirodymas bus atidarymo dienoje, liepos 20 d., tarpe 8 ir 9 valandos vakaro. "Special Events" estradoje lietuvišką programą išpildys Lietuvos Vyčių choras, L. J. Simučio, Jr., vadovaujamas, ir Ateitis šokėjai, V. F. Beliajus direktorijai.

Sekantį antradienio vakarų programus pildyti yra pakviesti šie chorai: Birutės, Keistučio, B. V. M. Merginų Glee Club, Sasnausko, ir Antifonalis Merginų choras, Alice Stephens Merginų choras ir Pirmyn choras atostogauja, pranešė negalėsia dalyvauti.

Geležinkelių Parodos vieta — 23 gatvė, prie pat Michigan atžero.

— J. Daužvardienė

Platinkime ir paraginkime kitus, kad jie užsisakytų "Draugą".

GUST SOSNOWSKI
Gyveno 4340 S. Spaulding

Mirė liepos 16 d., 1948, 11:15 val. ryto, sulaukęs pusernio. Paliko dideliamė nulūdime žmoną Mary (po tėvais Karpinski); sūnų Raymond; dvi dukteris: Dolores Naly, žentą Edwardą ir LaVernę; anūką Edward Raymond; uošvienę Stella Karpinski ir kitas gimines, draugus ir pažįstamus. Kūnas pašarvotas Frank Petka koplyčioje, 4358 S. Richmond St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 21 d. Iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į šv. Agnietės parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Resurrection kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: Žmona, Sūnus, Dukterys, Žentas, Uošvienė ir Giminės.

Laidotuvių direkt. Frank Petka. Tel. LAFayette 4480.

KONSTANTAS ŠHAULIS

Gyveno 3244 W. 65th St., tel. HEMlock 9724. Mirė Liepos 17d., 1948m., 4 val. popiet, sulaukęs pusės amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Kretingos apskr., Andrejavos parap., Ližių kaimo. Paliko dideliamė nulūdime: žmoną Barbora (po tėvais Kausteklytė); dukterį Elvirą; sūnų Algirdą; pusbrolių Povilą Shaulitis ir jo žmoną Barbora; švogerką Bronislavą Kanapeckienę ir jos šeimą; ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje paliko 4 seseris ir 3 brolius ir jų šeimas bei kitų giminių.

Priklausė prie Chicago Lietuvos Draugijos. Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave. Laidotuvės įvyks Trečiadienį, Liepos 21d. Iš koplyčios 8 val. ryto bus atlydėtas į Gimimo Panelės šventčiausios parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: Žmona, Duktė, Sūnus, Pusbrolis, Švogerka ir visi kiti Giminės.

Laidotuvių direkt.: Mažeika ir Evans, tel. PROspect 0099.

PASKIRTAS

A. E. Staley, Jr., A. E. Staley Manufacturing Co., Decatur, Ill., prezidentas buvo paskirtas ECA administratorium Norvegijoje. (Acme photo)

lėjęs vienas kalbėtojų, "Draugą" red. L. Šimutis pareiškė, kad šiandien eina nuožmus karas tarp Kristaus ir šetono... Kristaus karvedžiai — generolai — Amerikos vyskupai ir kardinolai N. C. W. C. susirinkime aiškiai įrodė, kad jėga laimėti šią kovą su šetonu glūdi tik pasaulionyše. Jei toji kova nukryptų šetono naudai, žuvus Amerika ir visas pasaulis.

L. Šimutis šiuos žodžius paskartojo ir Liet. Vyčių Chic. Apskr. pastarame seime.

Ar visi mes, pasaulionys, rūpinamės nugalėti šetoną? Kovoti dėl Kristaus yra lygi priedermė, kaip dvasios vadų, taip ir pasaulionių. Dvasiškijs būty bejėgė vesti kovą su šetonu be pasaulionių. Be pasaulionių pagalbos dvasiškijs kova dėl Kristaus būtų lygi karvedžiams be armijos.

— J. Šiogeris

ANNA SCHULTZ SHAULIS

Gyveno 2256 S. Kosner

Mirė liepos 18 d., 1948, 6 val. ryto, sulaukusi 49 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Balsoagalos parapijos. Amerikoje išgyveno 35 metus. Paliko dideliamė nulūdime vyrą Louis, dukterį Vanda, žentą John ir anūką John.

Kūnas pašarvotas Antano Petkaus koplyčioje, 1410 So. 50th Ave., Ciceroje. Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 21 dieną. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į St. Adalbert's kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: Vyras, Duktė, Žentas ir Anūkas.

Laidotuvių direkt. Antanas Petkus. Tel. Townhall 2109.

BRIDGEPORT

PRANESIMAS

ARD 2-rae skyrius rengia išvažiavimą sekmadienį, liepos 25 d., Ryans Woods, No. 25. Pelnas skiriamas seselėms Argentinoj.

Skyrius turi 92 Ohas ir Onytes, bus pagerbtos varduvių proga. Prašom visų atvažiuoti.

— Ona Kazlauskaitė ir komisija

PADEKA

Reiškiu širdingą padėką Peter Kurliandskui (3 Ashmont Avenue, Worcester 4, Mass.), už vertingą siuntinį.

— Bronė Dikinienė su vaikais

Nauja Vergų Stovykla Čekijoje

Vienas vokiečių, pabėgęs iš uranijos kasyklų Čekoslovakijoje, pasakoja, kad tos kasyklos yra rusų priežiuroje ir kad kas savaitę dingsta apie 500 darbininkų iš priverstinų darbų stovyklos.

Jaunas vokiečių chemikas, kuris buvęs atsідūręs Belgijoje ir gražintas į Vokietiją, pareiškė, jog jis dirbęs Joachimsthal uranijos kasyklose ir paskui pabėgęs. Iš tos stovyklos Vokietijoje prievartą buvę vokiečių darbininkai gabenami į Čekoslovakijoje esamas uranijos kasyklas. Jis iš stovyklos pabėgęs audros metu, kai elektros laidai buvo nutraukti ir stovykloje buvę tamsu.

Neatidėliok rytdienai to darbo, kurį gali šiandien atlikti.

Neatidėliok rytdienai to darbo, kurį gali šiandien atlikti.

TRUMPAI

(Atkelta iš 4 pusl.)

881 ir klebonijos — po \$35-509.

★ ★ ★

Dr. M. A. Spielman pranešė Amerikos Chemikų Dr. jai, jog surasti yra vaistai nuo nuomario, epilepsijos. Tie vaistai yra vadinami phenurone. Jie yra daromi iš phenobarbitalo, kuris irgi kai kurių gydytojų yra naudojamas prieš nuomarį. Bandymus daręs d-ras F. Gibbs Chicagoje ir phenurone pasirodė yra geri vaistai prieš nuomarį. Vis gi, verta kiekvieno atveju atsiklausti savo gydytojo ir nevertoti plačiau dar nežinomų vaistų.

SENUMS, ATDAROMS, SKAUDZIOMS ZAIZDOMS IR ODOS ISBERIMAMS

Kenciantieji nuo senų, atdarų ir skaudžių žaizdų, žino kaip sunku yra ramiai pasėdėti, ir kaip nakties metu negalima gerai išsimiegoti. Kuomet žaizdos pradeda niegti ir skaudėti — užtepkite LEGULO Ointment palengvinti skausmą ir niežėjimą tu senų, atdarų ir skaudžių žaizdų. Jo atgaivinantis ir skausmą pašalinantis ypatybės suteiks jums tinkamą nakties poilsį ir pagelbės išgydyt senas, atdaras ir skaudžias žaizdas. Vartokite jį irgi skaudžioms nudėtimams, sąsū ir sutrūkinų pašalinimui, ir kad palengvinti Psoriasis niežėjimą. Atvėdina vadinamą Athlete's Foot dogimą ir niežėjimą, susabdo jo plėtimąsi, sulauko nuo odos nužėgimo ir sutrūkinimo tarp pirštų; geras ir sausos, trūkstancios odos niežėjimui, nuo darbo išberimams ir kitoms odos negalėms iš lauko pusės.

Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite jį vaistinėse Chicagoje ir aplinkinėse arba atsiųskite Money Orderį:

LEGLUO, DEPT. D.
4847 W. 14th Street
CICERO 50, ILLINOIS

PIRKITE TIESIOG NUO— MR. NELSON
— Savininko —
St. Casimir Monument Company
3914 West 111th St.
Vienas Blokas nuo Kapinių
Didžiausias paminklams planų pasirinkimas mieste.
Telefonas CEDARCREST 6335

LIQDĒSIO VALANDŲJ, Sankite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. PROspect 0099
3319 Lituania Ave. YARds 1138-1139
Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jų namų

KAPŲ PAMINKLAI TIESIOG JUMS IŠ DIRBTUVĖS!
Užsisakykite grajų paminklą ant savo mylimo asmens kapo — tiesiog iš šios vienintėlės lietuviškos paminklų dirbtuvės.
Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli. Nuo akmens šilifikavimo iki raudžių iškalimo ir paveikslų įstatymo — BITTIN ir KAMENSKY ekspantryvis darbas yra paremtas 45 metų patyrimu.
Aplankykite mus ir pamatykite mūsų darbo pavyzdžius. Dirbtuvė yra atdara visomis dienomis ir visomis valandomis.
BITTIN AND KAMENSKY MONUMENT WORKS
3938 W. 111th STREET — Tel. BEVerly 0005
Pirmoji paminklų dirbtuvė nuo šv. Kazimiero kap. vartų.

Veteranų Perlaidojimo Reikale
Kreipkitės prie Antano B. Petkaus, Laidotuvių Direktoriaus. Pagal Karo Departamento patvarkymą, dabar jums norint, kūnai žuvusiųjų ar mirusių veteranų — jūsų mylimųjų, bus pavežti perlaidojimui. Tik pašaukite ir p. Petkus atvyks į jūsų namus ir suteiks jums visas perlaidojimo informacijas. Suteikiamas pilnas militarinis laidojimas.

NULIŪDIMO VALANDOJE

KREIPKITES PRIE:
ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS JŪSŲ PATOGUMUI:
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Telefonas TOWNHALL 2109
6812 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas GROVEHILL 0142
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir jūsų finansiškam stovui prieinamas.

SENIUSIOS IR MODERNISKAUSIOS Laidotuvių Įstaigos
JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. — YARDS 1741-2
4330-34 South California Avenue
Tel. — LAFAYETTE 0727
Patogios Koplyčios VELTUI — Bet Kurioje Chicago Miesto Dalyje.
RADIO PROGRAMAI IŠ STOTIES W G E S (1390 kilocycles)
Leidžiama Kas Seštadienį Nuo 9:15 Iki 9:30 Val. Ryto.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGO LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį Reikale, šaukite mus.

Mes turime koplyčias visose Chicago ir Roselando dalyse ir tuoju patarnaujame.

LACHAWICZ ir SŪNAI
2314 W. 23rd PLACE Phones — VIRginia 6672
10756 S. MICHIGAN PULman 1270

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEEley 5711

IGNACAS J. ZOLP
1646 WEST 46th ST. Phone: YARds 0781

POVILAS J. RIDIKAS
3564 S. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telephone: YARds 1419

LEONARDAS L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: PULman 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
5307 S. LITUANICA AVE. Phone: YARds 4908

JULIUS LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAFayette 3572

Lietuvos Rusinimas Varomas Toliau

Rašo "Draugo" Korespondentas Vokietijoje
ST. DEVENIS

Lietuvos naikintojai turi aiškų ir apgalvotą tikslą. Jie nori daugumą lietuvių išnaikinti, o likusius surusinti ir Lietuvos žemę padaryti rusiška žeme. Lietuvių naikinimui okupantai Lietuvos žmones tremia vergų darbams į Sibirą, o į išvežtųjų sodybas atkelia rusus, gi rusinimo darbai naudoja mokyklas, teatrą, kiną ir visa kita. Kaip lietuvių tautos naikinimui lietuvius be pasigailėjimo ir nusikaltimus gali žmogus neturėti poilsio, gali būti alkanas ir apiplyšęs, bet būtina turi lankyti komunistinius susirinkimus, kur niekinama Lietuva ir giriami okupantai rusai.

Komunistinės "mokyklos" neturi pasisekimo

Lietuvos komunistų partijos organas "Tiesa" dejuoja, kad Lietuvoje komunistinės mokyklos neturi pasisekimo. Pagal komunistų partijos nutarimą Lietuvoje įsteigtos 200 politinės mokyklos kaimuose, kurių komunistų turėjo mokyti apie 5,000 jaunuolių, ir apie 100 mokyklų miestuose, kurias turėjo lankyti 2,000 miestų jaunimo. Šitose mokyklose mokoma Stalino "mokslas". Nei sveimos kalbos, nei kiti mokslai tose mokyklose nereikalingi. Komunistinėse mokyklose mokoma, kaip vaikams turi sekti savo tėvus, kurie kartais gali būti komunistų priešai, skiepijama neapykantą Katalikų Bažnyčiai, raginama nešvesti sekmadienį ir atpasakoti visas Stalino kalbas. "Tiesa" rašo, kad daugelis tokių mokyklų iširo, nes nėra lankytojų, o ir tos mokyklos, kurios laikomos veikiančiomis, veikia tik popieriuje. Kretingos apskrityje iš 13 mokyklų iširo 7, Ukmergės apskrityje iš 5 liko 3 mokyklos. Prienų ir Joniškėlio apskrityse komunistinės mokyklos nė nepradėjusios veikti — jos iširusios dar jų neįsteigus, nors sąrašuose ir skaitomės veikiančiomis. "Tiesa" skundžiasi, kad žmonės komunistines mokyklas boikotuoja ir jas laiko nereikalingomis.

Rusijos knygos ir vadovėliai

Lietuviams grūstė grūdamos į rankas rusiškos knygos, o mokyklose vartojami rusiški vadovėliai. "Literatūra ir Menas" skel-

bia naujausių knygų sąrašą. Iš skelbimo matyti, kad per tam tikrą laiką išleistas 58 naujos knygos, iš kurių 42 knygos verstos iš rusų kalbos ir tik likusios knygos parašytos lietuvių ar verstos iš kitų kalbų. Iš tų knygų atrodo, kad Lietuva yra ne Lietuva, bet Rusija, nes garbinama tik tai, kas visiškai rusiška. O štai ir kas per knygos: Stalino "Dėl agrarinės politikos klausimų TSR Sąjungoje"; "Marksizmas ir nacionalinis klausimas"; Lenino "Rusų socialdemokratų uždaviniai"; "Apie šeštąjį partijos suvažiavimą"; "Rusijos istorija" ir panašios.

Lietuviams tokios knygos nereikalingos, todėl jų niekas ir neperka. Bet kam gi ir pirkti, kad jas veltui dalina. Paskui gi Lietuvos pavergėjai giriasi, kad Lietuvoje išleidžiama daug tūkstančių knygų. Veltui išdalinti galima ir milijonus.

Mokykloms vadovėliai visi išversti iš rusų kalbos, lyg lietuvių jį nemokėtų parašyti. Šiame reikale nepasitikima net ir lietuviams komunistais, kurie gali nuklysti nuo "generalinės linijos".

Ir teatrai įkinkyti rusinimui

Lietuvos teatrai stato beveik vienų rusų veikalus. Vilniaus dramos teatras stato "Kremliaus kurantus", kur vaidinamas Lenino, Stalino ir kitų raudonųjų fašistų gyvenimas. Kauno drama vaidina rusų autorių "Jaunoji gvardija" ir "Seni bičiuliai", Panevėžio ir Telšių teatrai turi vaidinimą "Seminonovo Rusiškąjį klausimą", o Klaipėdos teatras vaidina iš rusų kalbos verstą "Platoną Krečetą", vaidiniantį komunistinį gyvenimą, ir "Atmintinus vaizduojama komunistinė revoliucija. Į agitacijos ir rusinimo darbą įkinkyta ir opera. Ji pastatė sovietinio kompozitoriaus operą "Tautų draugystė".

Tai vis rusiški propagandiniai veikalai. Tarybinės Lietuvos spauda negali pasigirti lietuviškais dalykais. Bet kaip gi čia girsies, kad Lietuvoje lietuviškumo labai maža beliko, o girti įsakyta okupantus.

Jei ką įdomaus turi iš savo kolonijos ar jos apylinkės — tuojau parašyk "Draugą".

Tikrai būsi išmintingas, jei skaitysi dienr. "Draugą".

JUNGTINIŲ TAUTŲ SARGYBA

Tokioje uniformoje neseniai įsteigta Jungtinių Tautų sargyba. Penkiasdešimt tos sargybos narių buvo pasiųsta į Palestiną saugoti Jungt. Tautų tarpininką žydų arabų kare, grafa Folke Bernadotte. Nuotraukoj leitenantas, J. J. Cosgrove, Jr., atlieka dieninę sargybos inspekciją.

AMERIKOJE IR PASAULYJE

Maištas — Beprčio Smegenų Išradimas

LONDON. — Jungtinių Valstybių karo laivyno jūrininkai, nuvykę į pėkinį laivą William Carson, kuriam neva buvo kilęs maištas, jokio maišto ten nerado. Paaiškėjo, kad pranešimą apie tariamą maištą per radiją pasiuntė laivo radijistas, išėjęs iš proto. Pasiuntęs tą pranešimą, jis išsoko iš laivo ir prigirė, todėl iš to laivo vėliau ir nebuvo galima gauti jokių pranešimų. To laivo jūrininkai labai nustebo, kuomet pamatė atvykusius jų "numalsinti" karo laivyno jūrininkus.

Lietuvis Vadovaus Futbolo Komandai

PEORIJA, Ill. — Tony Juška, buvęs Purdue universiteto futbolo komandos žaidėjas, pakviestas Peoria Manual High School futbolo treneriu. Juška, 31 metų amžiaus, buvo treneris St. Mary's aukštesniojo mokykloje Michigan City, Ind., ir North Side aukštesniojo mokykloje Fort Wayne, Ind. Jis yra baigęs Lindbloom aukštesniąją mokyklą Chicagoje prieš įstodamas į Purdue universitetą.

Norėjo Nužudyti Išdaviką Generolą?

PRAGA. — Čekoslovakijos krašto apsaugos ministerija sako, kad pagrindinio grupės, susiorganizavusios amerikiečių zonoje Vokietijoje, nužudė vieną komunistų valdininką ir rengėsi nužudyti gen. Ludvik Svobodą, krašto apsaugos ministrą. Išdavikas generolas Svoboda padėjo kunistams paimti valdžią. Tas generolas nuo liepos 13 neatvyko į darbą. Oficialiai praneša, kad jis yra atostogose.

ZUVO PALESTINOJE

Ole Helge Bakke, norvegas, dirbęs Jungt. Tautų sta-be, buvo nužudytas Palestinoje. (Acme telephoto)

Ieškomų Asmenų Sarašas

Užienė — Makštutaitė, Ieva, duklė Viktoro, iš Krokialauko val. Alytaus ap.

Vaičekauskas, Jonas ir seserys Vaičekauskės, Jonas ir Plungės. Varakojienė — Gideikaitė, Stanislava, iš Kuršėnų vl., Šiaulių apskr.

Vasilovienė — Taurinskaitė, Valerija, gim. Amerikoje ir tėvas Taurinskas, Povilas, iš Telšių valsčiaus.

Venskų, Vaclovas, iš Laišiškių km., Deltuvos vl., Ukmergės ap. Vilpišauskas, brolis Juozas, iš Kauno.

Virbickaitė, Marija, iš Rumšiškių vl., Kauno ap. duklė Vinco. Vitkus, Pranas, iš Lembos km., Kvedarnos vl., Tauragės ap.

Voiskis (Woiskis), Zigmantas, gyv. Richmond, Ill. Zekas, Petras, gyvenęs Panevėžyje.

Zilinskas (broliai Zilinskai), iš Seduvos vl., Panevėžio ap., broliai Bronės Šlamiėnės.

Zilinskas, Jonas, iš Sventiškių — Smeciukų km., Punsko val. Suvalkų ap.

Zilvitis, Bronislava, iš Mazgailių km., Naujamišio vl., Panevėžio ap.

Zurakaitė — Masor, Ona, iš Seinų ap., gyv. Brooklyne.

Adomaitis, Petras, iš Kuprių km., Šiaulių vl.

Aleksaitis, Antanas, iš Baltruščių km., nuo Pilviškių.

Andrusaitis, Jonas, iš Girdžių parapijos.

Askaitytė — Neimonierė, Marija, iš Kalvarijos vl., Marijampolės ap., gyverusi East Haven, Conn.

Balčienė, Antanina, iš Spičių km., Šiaulių val. gyv. Chicagoje.

Balkauskaitė — Lasauskienė, Marijona, iš Tauragės ap.

Baltrėnas, Petras, iš Anykščių Utenos ap., gyveno Clevelande, buvo stipriolis — imtininkas.

Baltrušaitis, Juozas, iš Dubėnų km., Vaiguvo vl., Šiaulių ap.

Baltušis, Kazimieras, iš Vazgų km., Pandėlio vl., Rokiškio ap., jo sūnus Kazimieras ir dukterys Genė ir Janina.

Baranovskis, Martir, ir jo sesuo Baranovskytė — Berlis, Maria, gyv. Chicagoje.

Barkauskaitė, Izabelė Kruglinski, ir Juzė Vedegis, nuo Alytaus, gyv. New Jersey.

Bartaška, Jonas, iš Salako ar Dūksto vl., Zarasų ap.

Bartusevičius, Motiejus, ir Bartusevičiūtė — Dapkūnienė, iš Pajevonio vl., Vilkaviškio ap.

Bartušienė, Mikasė, iš Susininkų km., Kalvarijos parap., gyverusi 17 Warren Street, Harrison, N. J.

Bendoravičius, Vincas, iš Susininkų km., Kalvarijos parap.

Berlis — Baranovskienė, Maria, ir jos brolis Martin Baranovskis, gyv. Chicagoje.

Bichnevičiūtė, Beata, duklė Boleslavo ir Cheledonijos Didžiulaitės.

Bijūnas (Bijūnienė) ir jos duklė Irene Sernaitė — Jablonskienė. Blaudžiūnaitė — Lazauskienė, Magdė (prieš tai buvo ištekęs už Vyšniausko), iš Vilkaviškio parapijos.

Blekis, Jonas ir žmona Muzikantaitė, Mina, kilusi iš Aukščių km., Šiaulių ap.

Bartz — Burštein, Pauline, ir vyras Burštein, Woldemar sūnus Josefo ir Adeles Kohl, iš Jurbarko vl., gyv. Bridgeport.

Brazauskaitė, Magdė, iš Miklaševkos km., Punsko par.

Brazauskas, Antanas. Bukelis, Krišjan, ir žmona Muzikantaitė, Liucija, iš Aukščių km., Šiaulių ap., gyv. Urugvajui.

Bulauskis — Vielavičiūtė, Genė, duklė Adomo ir Mortos.

Burštein, Woldemar, sūn. Josefo ir Adeles Kohl, iš Jurbarko vl., ir jo žmona Bratz Pauline, gyv. Bridgeport.

Eyla, nuo Marijampolės. Dapkūnienė — Bartusevičiūtė, ir Bartusevičius, Motiejus, iš Pajevonio vl., Vilkaviškio ap.

Dauda, Jonas, karo metu buvo Vokietijoje su Amerikos armija. Daugirdaitė — Skirienė, Ona, iš Tauragės ap.

Daukšas, Antanas Kuprių km., Šiaulių vl.

Dromontaitė, Basė, Juzefa ir Ona.

Dubuzinskas, Alfonsas ir Liudas, ir Dubuzinskaitė, Emilija, gyvenę Krekenavos vl., Panevėžio ap.

Enčiūnas, Aleksandras ir Pranas, iš Raudonės vl.

Ernastas, Gustavas ir Jonas, ir sesuo Jekštaitienė Matilda, iš Raudonės vl.

Preitakienė — Kūsiytė, Terešė vėliau ištekęs antru kart, iš Naumiesčio vl., Tauragės ap., ir jos brolis.

Gaiši, Ieva, gyvenusi Helyoke, Mass.

Gičiauskaitė, Eugenija, iš Telšių vl., išvykus iš Rygos, buvo du kart ištekęs.

Gladkowska, Bogumila ir Helena, iš Raseinių.

Grėičius, Bronius ir Stasys, iš Sutiškių km., Paczerėlių — Svečiuo vl., Naumiesčio — Sakių ap.

Grėičius, Simonas ir Vincas, iš Jokubonių km., Paczerėlių — Svečiuo vl., Sakių — Naumiesčio apskr.

Gružauskienė — Usevičiūtė Stefanija, ir vyras Gružauskas, Vladas.

Gudas, Juozas, sūnus Gudienės — Padrotytės.

Ignotas, Stasys, prašo atsiliepti asmenis, kilusius iš Tirkliškių vl., Mažeikių apskr.

Ikasala, Adolfas ir Juozas, sūnus Miko — Varėnos vl.

Ivaškievičius, Jonas, ir sesuo Palaiminienė, Marcelė, iš Tryškių. Jablonskienė — Sernaitė, Irene, iš Biržų ap., neseniai atvykusi iš Belgijos į JAV pas motiną Bijūnienę.

Jekštaitienė — Ernastaitė, Matildė ir broliai Ernastas, Gustavas ir Jonas, iš Raudonės vl.

Jočytė, iš Kauno ap., sesuo Rozės Procevičienės.

Jokubauskas, Vladas s. Elenos Markevičiūtės, iš Raseinių.

Jonavičienė — Juškelytė, Ona, iš Seinų ap., gyvensi Waterbury, Conn., Washington Ave.

Joškytės, Bronislava ir Marijona, iš Milgaidžių km., Tauragės apskr., gyv. Argentinoje.

Judvytis, Jonas — Antanas, iš Silalės vl., Tauragės ap.

Juškelytė — Jonavičienė, Ona, iš Seinų ap., gyvensi Waterbury, Conn., Washington Ave.

× Šiandien Grant Parke (įėjimas 23-čia gatve) atsidaro Amerikos Geležinkelių Simtmetinė Paroda, kurioje bus galima pamatyti begalo įdomių dalykų iš Amerikos geležinkelių šimto metų istorijos ir progreso. Į parodos programą yra pakviesti ir lietuvių chorai, taipgi tautinių šokių grupė "Ateitis". Lietuviai programą pildys antradienį vakarais. Plačiau apie tai rašoma kitoje vietoje.

× Marian Major, iš Brockton, Mass., buvo laimingiausia praicit sekmadienį. Jai teko TT. Marijonų Bendradarbių pikniko pirmoji dovaną — naujas Oldsmobile. Kitas dovanas laimėjo sekmadienį: \$50 — C. Kolinsky, iš Maywood, Ill.; \$25 — Mary Rudis, iš Chicago, Ill.; \$15 — F. Prancūnas iš Chicago, Ill.; \$10 — F. Garlauskas, iš Cicero, Ill.

× Cpl. Joseph P. Avelio palaikai bus laidojami iš Sv. Jurgio bažnyčios liepos 24 d. Sv. Kazimiero kapuose. Militares apeigas atliks Don Varlas Post, American Legion. Palaiką bus pašarvoti Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 Lituania Ave. Velionis 24 metų amžiaus, žuvo Anglijoje, lapkričio 2 d., 1944 m. Velionio namų adresas 942 W. 33rd St.

× Uršulė Skirb su dukterim Aldona, iš Cleveland, O., porą savaites atostogavo Meistininkų "Green Top" vasarnamyje, Beverly Shores, Ind., sykiu su Sakalu, Čižausku šeimomis ir S. Simuliu. Po to dar paviešėjusios Chicagoje namo grįžo, kaip indijorkos. Skirb yra Sakalo giminė.

× Moterų Sąjungos 20-ji kuopa ruošia "tour" per Bowman Dairy, 4149 South State St., liepos 21 d. Siuose "tour" per įstaigas dalyvės ne tik smagiai laiką praleidžia, bet pamato ir sužino daug naudingų dalykų.

× Barbara Yurkus, roselandietė, ir Frank Rimkus, vestpulmanietis, po vestuvių, liepos 10 d., išvykę pavestuviniū kelionėn. Žada padaryti virš 1,000 mylių. Pasi-ryšę aplankyti daug įdomių vietų.

× Kun. dr. J. Prunskio naujai parašyta knyga "Prie Vilties Kryžiaus" iš spaudos išeis šio mėnesio gale. Šioje knygoje rašoma apie buvusių komunistų atsivertimą į Katalikų Bažnyčią.

Komunistai Kolonizavo Rytprūsius

(Atkeita iš 4 pusl.)
dalį igulos. Tuoj pat metu mieste pasklido kalbos, kad jie išsiųsti Lietuvon sukili-mo malsinti. Sako, kad lietuvių rusus gerokai apkūlė.

Buvę Lietuvos karaliaučiskiai pasakojo, kad rusai, 1944 m. užimdami Lietuvą, puolė kaip ir Karaliaučių, niekinti lietuvės, bet šios, besigindamos, sutriuškindavusios rusams galvas. Nesitikėjau, kad tokios drąsos lietuvės yra! — reikėdama lietuvėms pagarba, baigia mano naujoji bendradarbė, Berlynas, 1948.

10,000 BONKŲ

- DEGTINĖS
- BRANDĖS
- RUM'Ų
- GIN'Ų
- VYNO
- KORDIALŲ

SPECIALĖMIS KAINOMIS

MONARCH LIQUOR STORE

3259 So. Halsted St.

Phone: YARDS 6054

Nathan Kanter, "Lietuviškas Žydukas", sav.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų ši bendrovė pergvenno karus ekonomines depresijas, panikas ir krizes ir savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Dividendus išmokėjo visada be perstoimo.
- Kiekvieno taupytojo saskaita apdrausta iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation nuo 1935 metų.

Planingas Taupymas Moka Gerus Dividendus. Pradėk Taupyti Šiandien.

Mutual Federal Savings

Chartered and Supervised by the United States Government.

2202 W. Cermak Rd. Chicago 8, Illinois

PHONE: VIRGINIA 7747

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

MARGUTIS

VIENINTĖLIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRAŠTIS. — ĮSTEIGTAS BAL. 11 d., 1933

Kviečiame klausyti muzikos, dainų, žinių ir pranešimų.

WHFC - 1450 kilocycles

SEKMADIENIAIS: nuo 1-mos iki 2-ros valandos popiet.—

KITOMIS DIENOMIS: nuo 9:30 valandos vakare.

EXTRA PROGRAMAS: Ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vak.

MARGUTIO Ofiso Adresas:

6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

Telefonas — GROvehill 2242